

دریپاکنار

صدای پرطنین مردم

عبدالحمید حمزه پور:

(مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر)

هزینه تولید آب در آب شیرین کن‌ها بسیار گران و هر متر مکعب آن افزون بر ۲۰ هزار تومان است

میلا احمدی (فعال اجتماعی):

ممنوعیت استخدام غیربومی در استان بوشهر باید انجام گردد!

روزنامه‌نگاری یعنی انتشار خبری که نمی‌خواهند منتشر شود، باقی کارها کار روابط عمومی است. (جرج اورول)

سال سوم - شماره ۶۳ - پنجشنبه ۲۳ دی ماه ۱۴۰۰ - ۱۰ جمادی الثانی ۱۴۴۳ - ۱۳ ژانویه ۲۰۲۲ قیمت ۵۰۰۰ تومان

علی باستین (معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری):

جام جهانی قطر و یک فرصت تاریخی برای استان بوشهر

گفتار هفته

یک کنگان و دو ورودی به تصورات ذهنی مسافری

از گذشته رسم بر آن بود که نخستین تصورات ذهنی مسافری ورودی آن بود پس از مدت ها گذر از میان بیابان یا کوهستان بارسیدن به مزارع و باغات اطراف شهر کم کم احساس نزدیکی شدن به یک مجتمع زیستی به فرد دست می داد با عبور از بین آن ها مسافر به دروزه ای می رسید که چون در میان باروی شهر جای داشت مدخل شهر محسوب می شد. گاه نیز این دروزه بدون آنکه بارویی در کار باشد تنها حرمی را تعریف می کرد در هر حال وجود دروزه بیشتر جنبه ای نمادین داشت و احساس ورود به شهر از مدت ها پیش و به محض نمایان شدن سواد شهر و مزارع و باغات اطراف آن در مسافر برانگیخته شده بود امروزه در گونه بندی ورودی های شهر ها همان به طور معمول با دو صحنه روبرو هستیم صحنه ای خود جوش که توسط ساکنین آن حوزه به صورت غیر قانونی ایجاد شده است و از هیچ الگوی از پیش فکر شده ای تبعیت نمی کند اما به دلیل تکرار زیاد خود به صورت الگو در آمده است. صحنه ورودی هایی که بر اساس الگویی نا معلوم با دخالت مدیران شهری شکل گرفته است. اما کنگان ما با موقعیت فوق استراتژیک خود و بهره مندی از دو ورودی منحصر به فرد، جای کار بسیار دارد که ذهن گذر کنندگان از این دیار متمنن را دستخوش تصرف قرار دهیم که هر بار از مبدا به سوی کنگان رهسپار می شوند، به دنبال یک صحنه ناب طی المسیر نمایند که این مهم بایستی همواره در دستور کار مدیران ارشد شهرستان باشد و در راستای ثبت اثری خارق العاده در دوران تصدی خویش باشند.

علی غفاری

(نائب رئیس انجمن خبرنگاران و روزنامه نگاران)

الهام میرزایی زاده:

(مدیر دفتر سرپرستی)

نبود اسکله مناسب برای شناورهای صیادی شهرستان دیر

این داستان: طلاق در خواب!

شناسایی عوامل مؤثر بر ناکارآمدی نظام بهره برداری نخلداری در استان بوشهر

مادران منشأ تحولات فرهنگی و اجتماعی در جامعه هستند

در جامعه می دانستند اظهار داشت: فرهنگ مصرف، مصرف بهینه و اصلاح الگوی مصرف توسط بانوان و مادران در جامعه شکل می پذیرد. زنگنه نژاد همچنین با اشاره به اینکه در شرایط سخت خشکسالی قرار داریم گفت: می طلبد در کنار فعالیت ها و برنامه های جهادی سازمان های متولی آب؛ مردم نیز با رعایت به مصرف بهینه نسبت به صرفه جویی مایع حیات بخش تلاش مضاعف کنند.

صرفه جویی و الگوی مصرف بُعد فرهنگی دارد و خانواده به عنوان محوریت فرهنگ سازی در جامعه اهمیت بسزایی دارد و زنان و مادران به عنوان ستون های خانواده، افسران فرهنگ سازی و پیاده سازی آن در جامعه هستند. مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری بوشهر با اشاره به نقش زنان در نگاه امام خمینی (ره) که زنان را مبدأ همه سعادت ها و خیرها مهم جامعه است.

رقیه زنگنه نژاد، مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری بوشهر گفت: از مسائل مهم و شاخص های پیشرفت اقتصادی و فرهنگی هر جامعه ای، نحوه و میزان مصرف حامل های انرژی، منابع طبیعی و بالاضحی مایع حیات یعنی آب است که داشتن الگوی مصرف بهینه از اولویت های مهم جامعه است.

وی در همایش بانوی آب که با هدف کاهش مصرف و راهکارهای لازم در مدیریت مصرف و صرفه جویی در شهرستان تنگستان برگزار شد، افزود: بهینه سازی مصرف بیشتر از اینکه بُعد اقتصادی داشته باشد بُعد فرهنگی دارد و یک الگوی هدفمند و جامع می تواند عامل ایجاد یک اقتصاد خودبنیاد و مقاومتی گردد. زنگنه نژاد ادامه داد: از آنجا که

جام جهانی قطر و یک فرصت تاریخی برای استان بوشهر

در بخش صادرات محصولات مزیت دار استان نیز تقویت استاندارد محصولات کشاورزی، توسعه کشت سبزی و صیفی، اعزام هیأت های تجاری، حمایت از حضور واحدهای تولیدی در نمایشگاه های قطر، شناسایی نیازمندی های کشور قطر و استقرار ریزین اقتصادی در حال پیگیری است.

ای افزایش یافته و استان بوشهر به عنوان استان معین توسعه تجارت با کشور قطر، در کانون این گسترش مبادلات بوده است. در سال آینده نیز جام جهانی فوتبال به عنوان یک رویداد جهانی در این کشور برگزار می شود و لازم است کل کشور ایران به ویژه

علی باستین معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری در جلسه بهره مندی بهینه از فرصت های اقتصادی ناشی از برگزاری جام جهانی در کشور قطر که با حضور مدیران دستگاه های اجرای ذی ربط برگزار شده بود گفت: سال آینده جام جهانی فوتبال برای اولین بار در خاورمیانه برگزار می شود. درست است که این بازی ها در کشور قطر انجام می شود اما به فراخور نزدیکی و دوری کشورهای دیگر با قطر، اثرات این رویداد جهانی به سایر کشورها هم سرایت می کند. ما

استان بوشهر از این فرصت استفاده لازم را ببرند. به همین منظور برنامه هایی به صورت شفاف و مشخص تهیه شده و به دستگاه های اجرایی ابلاغ کرده ایم و آماده پذیرش و پیگیری برنامه های بیشتر هم هستیم. معاون هماهنگی امور اقتصادی بیان نمود: برای توسعه گردشگری برنامه هایی از جمله برقراری خط کشتیرانی، تعریف جشنواره ها، فعال کردن تورها و ورزش های آبی، برگزاری نمایشگاه ها و معرفی جاذبه های استان، استقرار دفتر نمایندگی سفارت قطر در بوشهر برای صدور ویزا و فعال کردن خط تاکسی هوایی در دستور کار برای پیگیری استان قرار دارد.

نشست مشترک فرمانداران و مسئولان دستگاه های اجرایی با حضور استاندار بوشهر

دومین نشست مشترک با حضور استاندار، فرمانداران سراسر استان، معاونان استاندار و مسئولان دستگاه های اجرایی ذیربط برگزار شد. در این نشست که رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان بوشهر حضور داشت در زمینه تنظیم بازار، طرح گردشگری آخر سال، نمایشگاه های بهاره، روز بازارها، روند اجرا طرح جهش تولید مسکن، پروژه های عمرانی، ته لنجی و بکارگیری ملوان بومی در لنج های صیادی و تجاری و برنامه های دهه مبارک فجر

بوشهر، میزبان پویش ملی دانش آموزی «یادآوران معروف»

این پویش، ضمن ایجاد تحول در پایگاه مجازی امر به معروف و نهی از منکر، شاهد نهادینه شدن این فرهنگ فراموش شده در میان دانش آموزان، فرهنگیان، جوانان و نوجوانان جامعه خواهیم بود. وی در پایان یادآور شد: دبیرخانه پایگاه مجازی امر به معروف و نهی از منکر آماده پذیرش طرح ها و برنامه های نو و خلاقانه جهت اعتلا و فرهنگ سازی این فریضه الهی- اجتماعی است.

دی ۱۴۰۰ ادامه داد: کلیپ های پویش به مدت ۱۴ هفته و در روزهای شنبه در کانال پویش در شبکه شاد به نشانی @moflehoonmedu منتشر می شود. وی عنوان کرد: در این کلیپ های آموزشی، دانش آموزان با روش های مختلف امر به معروف و نهی از منکر آشنا شده تا زمینه ترویج و اشاعه این واجب فراموش شده، مهیا شود. سرپرست معاونت پرورشی و فرهنگی آموزش و پرورش استان بوشهر اضافه کرد: در پایان هر مرحله (هر مسابقه) به قید قرعه به تعدادی از شرکت کنندگان که بیشترین پاسخ صحیح داشته باشند، اهدا می شود. حقدوست تاکید کرد: همچنین در پایان پویش به افرادی که بالاترین امتیاز را در مجموع چهارده مرحله بدست آورده باشند، جوایزی ویژه اهدا می شود. وی با اشاره به استقرار به دبیرخانه پویش در معاونت فرهنگی و پرورشی اداره کل آموزش پرورش استان بوشهر قرار دارد، یادآور شد: این مسابقه ملی با مشارکت استان های بوشهر و خراسان رضوی اجرا می شود. حقدوست تصریح کرد: امیدواریم با شروع

محمود حقدوست در گفتگو با اداره اطلاع رسانی و روابط عمومی آموزش و پرورش استان بوشهر اظهار کرد: تشویق دانش آموزان به رعایت و ترویج نیکی ها و معارف و آشنایی با منکرات و ناهنجاری های اجتماعی یکی از رسالت های اصلی سند تحول بنیادین و عنوان نقشه راه دستگاه تعلیم و تربیت و از برنامه های اصلی این معاونت است. وی افزود: در راستای تحقق این رسالت و با هدف مهارت یابی دانش آموزان در امر به معروف و نهی از منکر، اولین پویش ملی دانش آموزی «یادآوران معروف» در استان بوشهر برگزار می شود. حقدوست با بیان اینکه پویش مسابقه «یادآوران معروف» در پایگاه مجازی امر به معروف و نهی از منکر رونمایی شده است، خاطرنشان کرد: در این پویش و رقابت ملی، دانش آموزان پس از دریافت و مشاهده کلیپ های پویش با شعار «بی تفاوت نباشیم» و «قهرمان باشیم»، به سوالات مسابقه پاسخ می دهند. حقدوست با اشاره به شروع پویش از ۲۵

ام البنین

دَر و الماس و گوهر شیره ی جانت بودند
شمع و پروانه و گلها نگران بودند
ادب و فضل تو را نقش زبانت بودند
خوب بود این دم آخر پسرانت بودند
شهره شیران جگردار جوانت بودند،
ورنه از شدت داغش کمرت خم میشد
بشنوی داغ پسر را به خدا بد حالیست
گل تو چیده شود دُور تو بینی خالیست
خیمه چون مشک، عطش دارد و بد
احوالیست

این زمین گیر شدن علت خونین بالیست
سر بالین تو جای پسرانت خالیست،
شعله ها بر جگر عالم و آدم میشد
عشق سر می زند و از تو دعا می خواهد
سرزده می رسد از راه ، تو را می خواهد
به خضاب آمده و خون حنا می خواهد
گفتن از بی کسی ات حال بکا می خواهد
مادر داغ جوان دیده عصا می خواهد،

بی وجود تو دو چشمم پُر شبنم می شد
دامنت عطر مزار شهدا می گیرد
از غم چهار گل تو دل ما می گیرد
هم دل حضرت زهرا و خدا می گیرد
چه بگویم که ازین بغض، صدا می گیرد
چه کسی گوشه ی تابوت تو را می گیرد؟
طاقت شانه ی ما از غم تو کم می شد
اشک صدها ملک از دیده ی نم می ریزد
روضة ات خوانده و غم،

آخرین برگ خیس

آسمان نالید
گوش خیابان پر شد از صدای رعد
عمو جان! برید خونه، الان رگبار می گیره
لبخندی کوچک روح بخشید
به صورت شرمنده اش
دخترم فردا باید بره مدرسه، کفش
می خواد...
نوازش کرد جارو

تور

تور را می اندازد به آب
تور را می اندازند به آب
به پرواز در می آیند مرغان مهاجر
و دور از پدر و مادر
کودکانی که کنار تالاب
با ماهی ها بزرگ می شوند
تورها گوشه ی انبار
کودکان لب تشنه
می آید پشت تلویزیون:

تصمیم

خسته بود از فقر
تصمیمش را گرفت
باید آینده اش را می ساخت
در جایی از این شلوغی شهر
درس و کار شد شلوغی
زندگیش
دیدمش دوباره
برای خودش کسی شده بود

خاطرات

بهار بود
درخت توت هر روز از دستان پیرمرد آب
می نوشید
بلند شو پسر جان، بیکاری بس است
چقدر خوشگذرانی؟!
درخت به بار نشست و جوان بیکار حسرت
می چید از نهال زندگی اش
زمستان شد

خیال

از خیالم گریزانم او
گاهی مرا چون مجرم به دار می آویزد،
گاهی چون بیمار به دنبال درمان
می گردد،
گاهی چون غزدار عزا می گیرد و به عزا
می نشیند،
گاهی چون کودک پابرنه به دنبال پروانه
می گردد،

حرف حساب

می نوشت برای مردم
کتاب راه و رسم
خوب زندگی کردن را
خودت را خسته نکن!
حرف حساب خریدار ندارد
کتاب فروشها می فروشند

قسمت

نمی دانم قسمت هم می شویم یا نه ..
اما بارها و بارها در خلوتم،
در خیالاتم، تو و خودم را تصور
می کنم، دست در دست هم،
شانه به شانه،

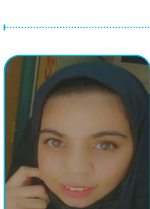
حسین جعفری

خاک سرم می ریزد
نشو آشفته دل اهل حرم
می ریزد
گفتنش نیز به جان،
غصه و غم می ریزد
مادر از مرگ پسر زود به هم می ریزد،
مردمش مویه کنان چشمه ی زمزم می شد
گیسو آشفته کن از غربت و از آه بگو
بین هر مرثیه عباس تو گه گاه بگو
مثل حیدر غم خود را به دل چاه بگو
مادر این لحظه ی آخر کمی از ماه بگو
از قد و قامت آن دلبر دلخواه بگو،
کرپلا غرق عزاداری و ماتم می شد
ما رسیدیم که در دور و برت گریه کنیم
راه ده تا به عزای پسررت گریه کنیم
کوچه وا کرده برای ثمرت گریه کنیم
روضه ی مشک بخوان پشت سرت
گریه کنیم
یک دل سیر برای قمرت گریه کنیم،
اشک در سینه زدن است که مرهم می شد
دل شیعه به خدا از غم این ماتم سوخت
در حسینی به حال دل تو پرچم سوخت
شبنم و نسترن و لاله و هم مریم سوخت
مادر آنگونه بخوان که جگر عالم سوخت
پای این روضه شنیدم دل مروان هم سوخت،
نه دل ما که دل فاطمه هم غم می شد

حسین جعفری

آخرین برگ های
باقیمانده ی خیابان
خیس را!
-بابا! بابا!
جسمی بی جان کنار
خیابان یخ زده
اشک دخترک روان
گرد بدبختی روی چهره ی شهر نشست.
و رفتگری که دیگر جارویش سر پا نبود.

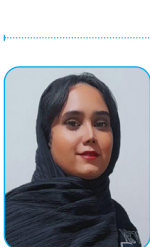
حسین جعفری

میشم رجبی

«بی حجابی باعث
خشک سالی خوزستان
شده.»
در آن طرف دنیا علم تمام
معادلات را بهم می ریزد
و در این طرف دنیا این
دست حرف ها

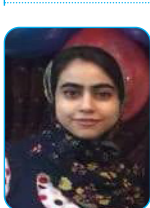
میشم رجبی

مهسار ضوایی

در شلوغی بی رحم
سیاست
لباس هایش مارک بود
و شکمش سیر
آنقدر سیر که از دور
بویش می آمد

الهام یارمحمدی

مریم یوسفی

گاهی چون اسب
چموش سرکشی می
کند و جفتک می پراند،
گاهی چون یک بیمار
فراموشکار در فراموشی
به سر می برد

محبوبه چریکی

شادی دامن افشان

زندگی را همراهی
می کنیم ..
زندگی با ما زیباست ..
با من و تو ..

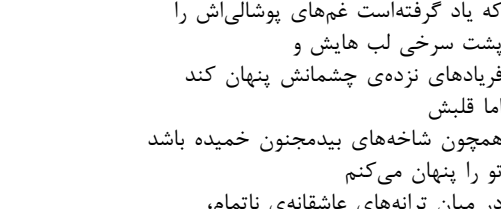
تو را می خواهم

تکه ای از من
تمام تو را فریاد می زند!
قلبم سرشار از پنهانی ترین
راز دنیا شده است
در تمام واژگان شعرهایم
در تمام سطرهای عاشقانه
از سبیده ی صبح
تا نجوای ستاره خیز آسمان
هر زمان

در جستجوی آغوش توأم
تا کشف کنم نقطه ی آرامش روزهایم را
در میان رقص پرپیچ موهام،
در لابلای شیرینی خنده هایت
فراموش کنم تلخی روزگار را ...
تو را می خواهم
همچون سربازی که در مرز وطن می جنگد؛
همچون نوزادی که محتاج آغوش مادرش است!
گره زده ام
امروز و فرداهایم را در عمق بی پایان چشمانت
تا انتهایی نداشته باشد این عشق ...
تا بخوانی مرا در میان روزمرگی ها،
تا بخواهی عشقی را که تا جان من رخنه کرده است!
اما هر چه بگویم
هر چه از تو بنویسم
و هر چه عاشقانه منتظر تو باشم؛
به طرز عجیب و غریبی گم شده اند روزهای عاشقانه ...
از تفنگ زندگی، تنها دلتنگی شلیک می شود؛
گلویی فریاد می زند و در ناامیدی بغض هایش را می بعد
هر چه می گذرد به روزهای خاکستری نزدیک می شوم!
مسیر قندیل بسته ی احساس، ناهموار شده است؛
پاییز منم
وقتی گیسوان پریشان و آشفته ام،
در باد تو را صدا می زنند و نوازشی نمی بینند!
پاییز منم،
که تبدیل شده ام به خزانی که باران ندیده است!
پاییز زنی است
که یاد گرفته است غم های پوشالی اش را
پشت سرخی لب هایش و
فریادهای زنده ی چشمانش پنهان کند
اما قلبش
همچون شاخه های بیدمجنون خمیده باشد
تو را پنهان می کنم
در میان ترانه های عاشقانه ی ناتمام،
در میان ضربان قلبی که حالا نوسان دارد و
در لابلای دیوان شعری که پایانش را با غم نوشتند!
اما این شعر اینجا تمام نمی شود
باید بدانی که پایتخت عشق، بی معشوق اش شبیه
جنگ زده ایست که سلاخی می کند
جسم و روحش را ...

آخرین برگ های
باقیمانده ی خیابان
خیس را!
-بابا! بابا!
جسمی بی جان کنار
خیابان یخ زده
اشک دخترک روان
گرد بدبختی روی چهره ی شهر نشست.
و رفتگری که دیگر جارویش سر پا نبود.

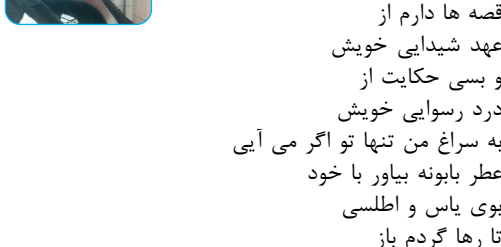
حسین جعفری

میشم رجبی

«بی حجابی باعث
خشک سالی خوزستان
شده.»
در آن طرف دنیا علم تمام
معادلات را بهم می ریزد
و در این طرف دنیا این
دست حرف ها

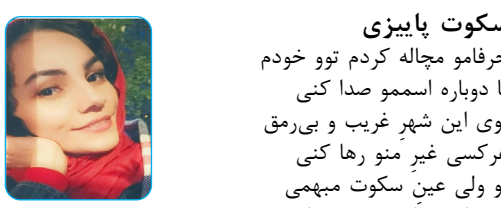
میشم رجبی

مهسار ضوایی

در شلوغی بی رحم
سیاست
لباس هایش مارک بود
و شکمش سیر
آنقدر سیر که از دور
بویش می آمد

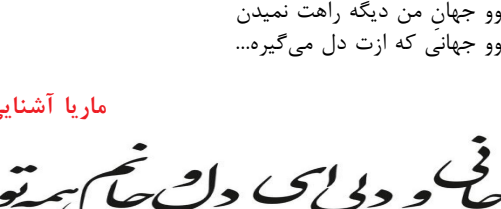
الهام یارمحمدی

مریم یوسفی

گاهی چون اسب
چموش سرکشی می
کند و جفتک می پراند،
گاهی چون یک بیمار
فراموشکار در فراموشی
به سر می برد

محبوبه چریکی

شادی دامن افشان

زندگی را همراهی
می کنیم ..
زندگی با ما زیباست ..
با من و تو ..

انتظار

نمی توانم
این جهان را
بدون ما
تصور کنم
نمی توانم
فکر کنم به صبحی
که بی حضورش فرا برسد
به روز هایی که نخواهند گذشت

صلیب

از بار زندگی کمرم چون عصا خم است
تنها خدا مسکن کردم شده... کم است؟
آنقدر زخم خورده ام از روزگار که
زخم زبان برای دلم شکلی همدم است
این چشم های خسته به دریا رسیده اند
ای زندگی برای غمم مرگ؛ مرهم است
لعنت به سرنوشت زمینی که گرد نیست
تهمت فقط خوراک نفس های آدم است

پنجره ی دل

دوباره با تو و این خواب گفتگو دارم
دوباره کمتر چاهی آرزو دارم
و با جنگ های پایپی شکست صورتم
و با خدای مثل ها بگو مگو دارم
سوار موج دقایق به قایق دریا
به قلعه های دعا، جنگ رو به رو دارم
دعای پشت دعا و پناه پشت پناه
بگو بیا ز سفر تا که آبرو دارم!
شبه ساحل در آب رفته ام غمگین
رسیده ماه چهارم، چه رنگ و رو دارم!!
شعارهای غزل هایم با تو می رقصدند
و تار و پود پر از عشق در گلو دارم

دلتنگی

زیر کرسی مثل همیشه دور هم جمع شدیم
پدرم حافظ می خواند
مادرم چای قند پهلوی برایش می ریزد
و خواهرام باهم پیچ کنان می خندند
برادرانم نیز باهم برایشان چشم غره می روند
نگاهشان می کنم، مرا نمی بینند
پاییز ها می گذرند
من ماندم و کرسی

عروج

رویاهایم را
درز گرفتم
لباس عشق را
به قامت یادم
دریدی
افول چشمانت
به تاریکی قلمم
لغزید
جامه به در کردم
از خیالت،
تا عربانی روحم

انتظار

کمی نگاه کن اینجا بهار، غمگین است
کنار پنجره این انتظار، غمگین است
نگو که عشق، دلش را به حرف خوش دارد
سکوت حرف، در این روزگار، غمگین است
بین چه بی سر و سامان شده دلم، ای وای
که هی شکار می شود
و از شکار، غمگین است
برای نقد نگاهت،

خسته ام

نشسته ام به انتظار از انتظار خسته ام
از این جهان پر ملال و بد بیار خسته ام
قطار عمر هم گذشت اگر چه بی صدا ولی
از این سکوت مرگبار و این قطار خسته ام
شبه کودکی پر از خیالی کودکانه بود
دلی که بی قرار شد چه بی قرار خسته ام
به جنگ نابرابری، شدم که هر سپاه را
اسیر و قتل عام کرد از این تبار خسته ام
شبه یوسفی شدم که مقتدای پاک بود
به جرم این گناه شد گناهکار، خسته ام

لبخند پیروزی

از مرگ کمین کرده در
رگ هایم
می کشم بیرون زندگی را
با ولع،
جرعه جرعه
دهانم پر می شود
از درد
می چکد روی آرزوهای بی امید
دست خط تیغ
نگاهم را می گیرم
از عشق
لبخند پیروزی
و تمام

عاطفه عطیفه

شعر

سوفیا جمالی صوفی

نمی توانم فکر کنم
به شب هایی
بی خواب
درانتظار طلوع
شب هایی که تمام
نخواهند شد...
نمی توانم فکر کنم...

سوفیا جمالی صوفی

منیره سادات ساداتی

از حرف های بی سر و ته
آه خسته ام
یعنی صلیب؛ خانه ی
عیسای مریم است؟
دیگر نمانده راه فراری برای من
وقتی مسیر عشق برایم جهنم است
آهوی دشت، دل به دل شیر داد و مزد...
جنگل مثال واضح دنیای در هم است

منیره سادات ساداتی

هادی جاهد

و شوق می دمد از
شعراهای آزادی
به ابرهای مهاجر قسم،
وضو دارم
به آستانه ی احساس
ساده ام مولا
به رنگ بوم دلم شوق
جستجو دارم
خیال پنجره ی بار، صادق کرده ست
تب و هوای شما را که آرزو دارم

هادی جاهد

نادیا قهرمانی کیا

و قاب عکسی از خاطرات
دور همی
من همچنان نگاهشان
می کنم و آن ها مرا
نمی بینند
چقدر تلخ است هوای
دلتنگی
را باور کنم
باید می رفتم از تو
تا به خودم برسم
تا سرود خسته ی
مرگ را باور نکنم
پرواز کردم
بر کرانه ی یادت
در پهنه ی دستهایت
به عروج من
در خواهشی دوباره ...

نادیا قهرمانی کیا

تکلیون اکبرزاده

دلم نسیم گرفت
همیشه باخت و از این
قمار، غمگین است
نشسته ام سر قبری که
سرد گشته تیش
قسم به عشق که این حال
زار، غمگین است

تکلیون اکبرزاده

علیرضا محمدی سرچشمه بی

در آرزو نمانده ام، خزان
تمام شهر را
گرفته در وجود خود چو
لاله زار خسته ام
تمام شد برای من، چه
انتهای تیره ای
شبه آدمی که شد بسوی
دار خسته ام

علیرضا محمدی سرچشمه بی

دو عالم

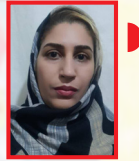
مستاصل و بیمناک
مانده است
مضطرب و غمناک
مانده است
مدهوش و ترسناک
ایستاده است
معلوم و مرموز ادامه داده است
خوشا بحال بی خیالان این سرای
که روز و شب پی خور و خوابند
بدا بحال مضطربان این سرای
که آه و غم بیمناکی فردای خودند
یکی دو عالم و سرنوشت را به پیشیزی نخرد
و دگری هر روز عمر و عاقبت را
به بیم گذراند

دو عالم

شهرلا چراغی

عاطفه عطیفه

فی و دلی ای دن جگم همتو

به قلم:

آذر بنی اسدی

(فرهیخته فرهنگی)

متوجه سطل روی سر مترسک می شوند، ماما کتان به جلوی مزرعه برمی گردند و می گویند: زود کشاورز را صدا بزنید. سطل روی سر مترسک را بردارد و شیر ما را بدو شد. دیگر تحمل در ندارد. ماما مرغه راه می رود و می گوید:

باید جلوی کلبه برویم و آن جا جمع شویم.

اسب خاکستری همراه ماما مرغه و جوجه هایش جلوتر می روند. بقیه هم پشت سرشان می روند. آقا سگه پشت کلبه می رسد. کشاورز بیرون می آید و می گوید:

حیوانات چه تصمیمی گرفتند؟ آقا سگه می گوید:

گرسنگی همه حیوانات را کلافه کرده است باید کاری بکنید. کشاورز مشتگی گندم و مقداری کاه و یونجه به همراه علف هرز برمی دارد و می گوید:

این ها را بین حیوانات تقسیم می کنیم.

آقا سگه می گوید:

این ها که خیلی کم است! مقداری را الان می دهم.

مقداری هم شب. تا فردا فکری بکنیم. اگر حیوانی ناراضی بود آن وقت... هنوز حرفش را تمام نکرده است که کلاغ هراسان روی مام کلبه می نشیند و می گوید:

حیوانات می خواهند این جا جمع شوند.

کشاورز می گوید:

نگران نباشید! همه چیز تحت

دردسر تیماس با نقاشی های بی رنگ (قسمت ۱۴)

کنترل خودم هست. حیوانات که جلوی کلبه می رسند با دیدن علفه خوشحال می شوند و به سمت کشاورز هجوم می آورند. آقا سگه از جلوتر آمدن آن ها جلوگیری می کند. حیوانات جلوی کلبه می رسند با دیدن علفه خوشحال می شوند و به سمت کشاورز هجوم می آورند. آقا سگه جلوی آن ها را می گیرد. با واق واق و غرش از جلوتر آمدن آن ها جلوگیری می کند. کشاورز بعد از آرام شدن حیوانات می گوید:

آقا سگه ، ساکت باش و عقب بایست. و رو به حیوانات می گوید:

صف ببندید. نوبت را رعایت کنید تا به همه تان می رسد. گاوها که درد دارند و عصبی تر از بقیه اند، جلو می ایستند. کشاورز مقداری علفه به آن ها می دهد.

گاوها علفه را می بلعند و می خواهند بگویند شیر ما را بدوش و با سر به سطل روی سر مترسک اشاره می کنند اما کشاورز فکر می کند که آن ها سهم بیشتری می خواهند. ابروانش را بالا می دهد و آقا سگه جلو می پرد و گاوها را دور می کند.

کشاورز می گوید:

نوبت را رعایت کنید. آقا سگه غرش می کند اما اسب ها که بزرگ تر و قوی ترند ، سهم شان را می گیرند. بعد الاغ و بزها و گوسفند چاق و لاغر ، آخر از همه

گوسفند آرام ، گوسفند بی رمق را بلند می کند ، از پشت او را هل می دهد تا حرکت کند. قسمتی از راه مجبور می شود او را کول

بگردد و در صف قرار می گیرند. وقتی کشاورز مشتگی علف به آن ها می دهد گوسفند آرام نصف آن را از دهان گوسفند بی رمق می کشد

و می خورد. گوسفند بی رمق زیر چشمی به او نگاه می کند و زیر لب با صدای خفه ای می گوید:

ادامه دارد....

تکه های حیرانی

و دلنگی ام را تمام کنی ،

دست در جیبهای کنی و پر شود دنیایمان از طعم انجیرهایی که تعارف می کنی

و یکی یکی کامم را شیرین می کنی با عشق و لبخندت .

زخم های دلم خوب شدند و حتا جایشان هم پاک شده ،

دیگر لازم نیست بنشینم و ورق بزدم تمام هجرهای بی دنباله را .

ورق می زدم شور و سرمستی را ، ترانه های روحناز و هر دو پسندمان را .

ورق می زدم نگاهت را که به سمت دستانت خیره مانده .

دلخوشانه های امروز ، چقدر دوستان دارم ، واقعی هستی ، درکنان می کنم ، لمستان می کنم .

تکه های حیرانی را نادیده می گیرم .

در پس هر باور و اعتقاد هوای خودم را داشتیم و مواظبت کردم از صبوری هایم تا به امروز برسیم ،

راستش یکم باورش سخت است ،

که من چقدر در لابه لای اشکها و عذاب ها .

الان سطر تازه ای از عمر دوباره ام را می خوانم و ورق می زدم نشاط را .

اما خواندم و می خوانم

به قلم:

راضیه قبادی (رحا)

(فرهیخته فرهنگی)

بغل بغل ، تکه های حیرانی ام را جمع کرده ام

بوسیدمشان و در صندوقچه ی دلم ، پنهانشان کردم .

هر تکه شان حکایتها دارد .

و بازم دستهای بی امتداد و گسترده ی خیال است که مرا با خود به هر سو می کشاند

و می برد ، می برد ، می برد .

و من در کش و قوس هر تمنایی ، دریافتم که جهان ، فقط

یک راه دارد که به آینه ها و همدلی ها ختم می شود

و آنهم دریچه ی چشمان توست که راهش به بهار و یکرنگی ،

به ذوق های کودکانه ام رنگ و بو می دهد و جلا می بخشد نوبرانه های درونم را .

گاهی دلم برای خودم تنگ می شود مثل الان ،

که تو را ندارم ، و پشت در نشسته ام تا بیایی

دلنوشته

به قلم:

نازنین عالی پور

(فرهیخته فرهنگی)

زندگی مثل یک قطار در حال حرکت!

تو هیچوقت نمیتونی جلو ایستادش رو بگیری تا زمانی که به ایستگاه آخر برسد.

در این راه، یک سری ها سوار بر قطار می شوند و یک سری ها، در ایستگاه مورد نظر خود پیاده می شوند!

تو هر چقدر هم که آنها را دوست داشته باشی...

به قلم:

مرضیه رضایی

(فرهیخته فرهنگی)

ما ایرانی ها سر سفره هفت سین وقتی دور هم جمع هستیم دعایی می خوانیم

که به اندازه ی آیهی آخرش حاملان را خوب می کند و تا سال بعد با همان یک آیه سر

می کنیم... ما، ما ایرانی ها سر سفره ی سحرمان دعایی

گوش می دهیم که گرسنگی و تشنگی بریمان از غسل

شیرین تر است و در پایان روز با شنیدن مناجات قبل اذان تا

روز بعد شاداب می شویم و با هر لقمه ی افطار خستگی یک

روزه از تنمان بیرون می رود... تازه در انتهای ماه سی روز،

نمازی به ما هدیه می شود که اسب خاکستری می گوید:

همین... این که هیچ جای شکمم را نگرفت. آقا سگه می گوید:

از این جا بروید و جای دیگری جمع شوید . ماما مرغه می گوید:

مرغ ها توی مرغدونی جمع می شوند . این جا که مرغدونی ندارد.

به قلم:

نیره حسینیور

(فرهیخته فرهنگی)

این ما هستیم که زندگی مان را در حال بافتنیم، هر روز صبح که با تابش نور

خورشید روزمان را شروع می کنیم. کلاف سردرگمی های

مان را، از کمد روزمرگی ها بیرون می آوریم و شروع به

رج زدن می کنیم. رج زدن همه ی دلنگی های

مان... خستگی های مان... خواستن ها و نشدن های مان... ما رج می زنیم و افسوس می

خوریم ما رج می زنیم و آه می کشیم

ما رج می زنیم و روزهای مان رو به نیستی می رود در پس

یکنواختی های مان... و در آخر به تن می کنیم، این

تن پوش بافته شده ی نخ نما را، آنگاه می ایستیم برابر آینه ی

حسرت و تا می توانیم لعنت می فرستیم بر بخت سیاه خود...

باقتیم و پوشیدیم و آه کشیدیم...

واژگان بوشهری HEY. HOW: در مقام تعجب و

هییهو. هونی. HUNI: امریه نهادن می کند یعنی بگذار.

چکار می کنی؟ چکار می کنی؟ چرا این طور می کنی؟

به کوشش:

حسین دریانورد

(مدرس آپلتس)

هیچ جا خونه خومو نومه HOME SWEET HOME

قسمت اول معادل فارسی: هیچ جا

خونه آدم نمی شه. اسب سفره که می آید

فیلمان یاد هندوستان می کند. خرسمان یاد

دوستان می کند و دلمان می خواهد سر بگذاریم

به گوهرستان. شما را نمی دانیم اما خیلی ها

حاضرند یک سال نان و ماست بخورند تا بتوانند

پولشان را پس انداز کنند و بروند سفر.

قطار زندگی

نمی توانی تا آن ایستگاه مورد نظرت آن ها را همراه خود ببری.. تو فقط می توانی از بودن آن ها در زندگی ات تا زمانی که هستند، لذت ببری!

در این سفری که در پیش داری، بعضی از روزها حال دلت همچون آسمان ابری و بارانی است..

و هیچگاه فراموش نکن که این روزها گذراست.. و می گذرد..

بعضی از روزها همچون خورشید خواهی درخشیدی.

ما ایرانی ها

عاشق دخیل می شوند، گره سبز می زند به ضریحی که هنوز پیدا نیست... هزاران هزار نعمتی که

چشم ما دیده و ندیده عطا کرده است... اما می دانی قصه ی زیبای

ما این روزها به دوازدهمین گل بیت حافظی سر می کنیم که هر

مصرعش مانند آب در وجودمان جاری می شود، مخصوصا اگر نیت

فال وصف حال باشد... می دانی!

در همه ی اینها یک چیز مشترک است، ما ایرانی ها مردم غیور

است، آنهم «خدا» ست... او هزاران اسم دارد که همه جای دنیا آن را

با «الله» می شناسند. اوست که همه این آیه ها و حس های ناب را

از وجود خودش برای ما فراهم می کند حتی او فکر سبک شدن قلب

هایمان را هم کرده برای همین دوازده گل سرخ را برای ما بر اه

گذاشته است. دوازده گل سرخی که کربلا نجف جمرکان سامرا مدینه

مشهد و قم با نام آنها معنا می شود... او ماه محرمی را قرار داد که

قیلش حاجی ها قربانی می کنند، برسان»

دهه فاطمیونی قرار داد که میلیونها

تلنگر

و خودمان هم لعنتش را فرستادیم

و این دور باطل را مدام و مدام تکرار می کنیم؟

این ما هستیم که زندگی مان را در حال بافتنیم و تصمیم

گیرنده برای آن. گیرنده برای آن.

ضرب المثل ها و واژگان بوشهری

ضرب المثل های بوشهری اسپ هم می رود نعل می کند، مورچه می رود نعل می

کند: نهایت تفاوت در انجام کار را می رساند.

اگر پدر بود که همراه قافله بود: هرگاه بیماری مهلکی

عارض کسی شود و حالش روز به روز وخیمتر گردد، وقتی که

او را دلداری از بهبودی و باز یافتن سلامتت دهند، او یا دیگران

در جواب گویند: اگر پدر...

این دیگر چه آدمی است؟! هئی. HOY: آری، بله، ها.

هونی. HUNI: امریه نهادن می کند یعنی بگذار.

هوگیر. HUGIR: امریه گرفتن می کند یعنی بگیر.

ضرب المثل های بوشهری به زبان انگلیسی

ما که ندیدیم ولی می گویند سعدی اهل

وسایل نقلیه ی عمومی نبود. پس سوار الاغ

و شترهای قاره پیمای خودش می شد و شهر به

شهر می گشت و در هر شهر مدتی اقامت می گیرد و از

خوراکی های شهر می خورد و از راه و رسمشان

می پرسید. ضرب المثل دفاتر ثبت

اسناد، محل تولد سعدی را شیراز ثبت کرده اند

حال آن که دوربین های ماهواره ای رد پای این

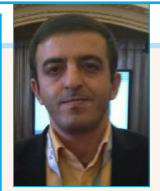
شاعر شیرین سخن را از حجاز، کیش، بصره، بغداد،

دیاربکر، حلب، دمشق، مغرب، طرابلس، مصر تا

کاشغر و سند و خوارزم بلخ و بامیان به تصویر

کشیده اند. خودش که می گوید:

ادامه دارد.....

به قلم: **دکتر علی اشرف احمدیان** (مدرس دانشگاه)

در نوشتارهای قبلی در مورد اینکه چرا سیستم توزیع در کشور ما تا این حد دلال محور شده، مباحثی مطرح شد. برای دستیابی به یک درک جامع از سیستم توزیع نرمال و مبتنی بر رضایت مصرف کننده، لازم است با ویژگی‌های این سیستم بیشتر آشنا شویم تا امکان ارائه راهکارهای عملیاتی برای سیاست‌گذاران این حوزه در زمینه برون‌رفت از وضعیت موجود را داشته باشیم.

توزیع یکی از اجزای آمیخته بازاریابی است که در ساده‌ترین حالت آن وظیفه انتقال محصول از محل تولید به محل خرید مشتری را برعهده دارد. به عبارت دیگر مهم‌ترین وظیفه مدیریت توزیع این است که کالا را در زمان و مکان مناسب در دسترس مشتریان بالقوه قرار دهد.

کانال توزیع، زنجیره ای از کسب‌وکارها یا واسطه‌هاست که کالا یا خدمات از طریق آنها به خریدار یا مصرف کننده نهایی می‌رسد. کانال‌های توزیع می‌توانند شامل؛ عمده‌فروشان، خرده‌فروشان، توزیع‌کنندگان و حتی اینترنت و ابزارهای آن باشند.

بعلاوه کانال‌های توزیع به این سوال پاسخ می‌دهند که "چگونه محصول خود را به دست مصرف‌کننده برسانیم؟". در حالی که زنجیره‌تأمین پاسخگوی سوال "مواد اولیه و ملزومات کار خود را از چه کسانی تهیه کنیم" برای

ویژگی‌های یک سیستم توزیع مصرف‌کننده‌محور کدامند؟

تولیدکننده، خواهد بود. و اینکه کانال‌های توزیع بخشی از راهبرد بازاریابی یک بنگاه هستند که شامل محصول (کالا و بسته‌بندی و خدمات)، تبلیغات و ترفیعات و قیمت نیز می‌شوند.

پس کانال توزیع به شبکه‌های گفته می‌شود که محصول را از تولیدکننده یا سازنده به مصرف‌کننده نهایی می‌رساند. یا در واقع کانال توزیع مسیری است که همه‌ی کالاها و خدمات برای رسیدن به مصرف‌کننده

مورد نظر باید طی کنند. کانال‌های توزیع می‌توانند کوتاه یا طولانی باشند و طول آن‌ها به تعداد واسطه‌های مورد نیاز برای ارائه محصول یا خدمت بستگی دارد.

با بهره‌گیری از تعاریف فوق‌الذکر و آموزه‌های مربوط به رویکردهای نوین در این حوزه، یک سیستم توزیع مصرف‌کننده‌محور دارای مشخصات و

ته‌لنجی با تغییرات ۵۱ درصدی در مرحله نوشتن آئین‌نامه‌های اجرایی

استاندار بوشهر گفت: بیش از ۰۹ درصد آب استان بوشهر از خارج از استان تأمین می‌شود در حالی که معتمد این استان با استفاده از قابلیت‌ها و وجود خلیج فارس این ظرفیت را دارد که بتواند صادر کننده آب باشد. به گفته محمدی‌زاده، اکنون ۵ هزار مترمکعب از آب‌شیرین کن ۷۱ هزار مترمکعبی نورویزه (در بوشهر) ماه گذشته وارد مدار شد و الان تمام تلاش ما این است که ۲۱ هزار مترمکعب باقی مانده تا پایان امسال یا

اوایل بهار آینده وارد فاز بهره برداری می‌شود. او گفت: روند اجرای آب‌شیرین کن ۵۳ هزار مترمکعبی مینا که از بزرگ‌ترین واحدهای استان است، با حمایت صورت گرفته و برطرف کردن مسائل جنبی و حاشیه‌ای سرعت گرفته است.

استاندار بوشهر، به آب‌شیرین کن ۵ هزار مترمکعبی وحدتیه شهرستان دشتستان اشاره کرد و گفت: این آب‌شیرین کن آب مورد نیاز را از کانال آبی که به نخلستان‌ها می‌رسد دریافت می‌کند و مشکلاتی داشت که برطرف شد و براساس وعده داده شده قرار است تا پایان امسال وارد مدار شود.

محمدی‌زاده گفت: آب‌شیرین کن هزار مترمکعبی بخش آپیش شهرستان دشتستان هم به دلیل برخی از مشکلات مدت‌ها تعطیل بود و پیمانکار آن خلع ید شده بود که با پیگیری انجام شده گروه دیگری انتخاب شده‌اند و در حال تجهیز کارگاه هستند. به گفته او، یک واحد آب‌شیرین کن هزار مترمکعبی در بوستان لیان بوشهر برای تأمین آب مورد نیاز روستاهای هلیله و بندرگاه پیش بینی شده که به لحاظ ساختمانی پیشرفت داشته و منظر تجهیزات و فیلترها هستند که تلاش می‌شود تا سال آینده به بهره برداری برسد.

استاندار بوشهر در خصوص آب‌شیرین کن سیراف - جم که قرار است ۸۲ هزار مترمکعب آب را به شهر جم و شهرک‌های نفت در آن منطقه برساند گفت: این آب‌شیرین کن به لحاظ پیشرفت کار دچار مشکلاتی است که به سرمایه‌گذار فشار آورده‌ایم که کار را به نتیجه برساند.

مدرینته و تنهایی انسان

به قلم: **الهام فتفی** (دبیر هیئت اجتماعی یوان نشریه فیرا کنار)

شتاب است. در شهرهای بزرگ و در ترافیک فزاینده و مشغولیت‌های بسیار و فرصت‌های کم آنچه از دست می‌رود و از برنامه‌های روزانه قلم گرفته و حذف می‌شود دورهمی‌ها و ملاقات‌ها و دیدارهای دوستانه است و این یکی از دلایل تنهایی انسان معاصر است.

اما آیا فقط تکنولوژی باعث و بانی این تنهایی ست؟ انسان مدرن انسان تنهایی در جمع هاست. مدرنیته مروج فردگرایی انسان بود مروج اهمیت داشتن فرد انسانها با همه ی تفاوت و تمایزهای قومی و اخلاقی و فرهنگی و زبانی. این فردگرایی طبیعی ست که باعث رشد فردی و شکوفایی شخصی و باعث بروز استعدادهای انسانی گردید. اما این فردیت به طور افراطی رشد کرد و باعث اضطراب‌ها، آسیب‌ها و بریشانی‌های روحی و اجتماعی هم شد آیا مشکل در جامعه‌ای ست که رشد اقتصادی و تولید را بر هر چیز از جمله رشد و شکوفایی جمعی انسانی ارجح می‌داند؟

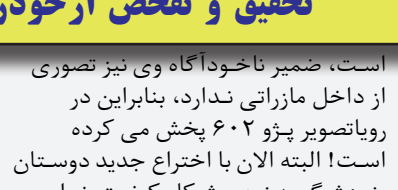
پیشتر در عصر پیشامدرن در صورت جدایی در نفر، به هر دلیل، سالها باید می‌گذشت تا همدیگر را در مسیری یا جایی می‌دیدند و به

هم برمی‌خوردند. ضرب‌المثل کوه به کوه نمی‌رسد ولی آدم به آدم می‌رسد بر این نکته دلالت می‌کرد که این امکان سخت ممکن است روزی محقق شود و نفر همدیگر را در این جهان پهناور ملاقات کنند اما با رسیدن عصر ارتباطات و سرعت و ماشین، این جهان پهناور کوچک تر و کوچک تر شد تا جایی که نام دهکده ی جهانی بر خود گرفت. کوچک و در دسترس. درجهان امروز از هر کسی جدا شوید او را در شبکه‌های اجتماعی به راحتی می‌توانید رصد کنید فاصله شما با آن شخص به اندازه ی فشردن چند دکمه تلفن یا نوشتن یک خط پیام نزدیک و امکان ارتباط مستقیم است و با این دید عملاً جدایی مانند قدیم امکان پذیر نیست. جدایی صرفاً فیزیکی ست اما فاصله ی شما تا آن شخص

بیدار... «پژوهشگران هد بند جدیدی ساخته اند که میتواند با اندازه گیری فعالیت حرکات چشم، به کاربر در کنترل رویاهای خود کمک کند. کارکرد این سربرند این گونه است که با اندازه گیری امواج مغزی و فعالیت حرکات چشم، زمانی را که فرد واردمرحله ای از خواب موسوم به MER می‌شود، شناسایی می‌کند. سپس این دستگاه یک سری نور متساعط می‌کندکه در این حالت کاربران می‌توانند وارد وضعیت رویای واضح و شفاف شوند و رویاهایخود را کنترل کنند. این سربرند می‌تواند به افراد در دیدن خواب‌های شفاف و واضح نیزیاری برساند.» (روزنامه حمایت) حقیقتاً دستملمی... یعنی این یارانه، کارانه، سلبید کالا، عیدی و پاداش و ۰۱ درصد افزایش حقوقتاز شست این دانشمندان و پژوهشگران... از شیر بدون پالم مادر حلال تر... یعنی دیگرموسم خواب‌های

تحقیق و تفحص از خودروسازان!

ایستادندر صف، تاخیر هواپیما و قطار، پیدا کردن ضامن معتبر، تلفن از بانک بابت تاخیر درپرداخت قسط و... را خود به خود حذف می‌کنند! در ضمن با این سیستم پیشرفته حتی می‌توان برخی امورات را که سال‌ها به طولانجامیده است یک شبه راست و ریست کرد و به سرانجام رساند. مثلاً خودروهایی تولید کرده‌که دستکم در هنگام انهدام کیسه هوایشان باز شود، مجوز حرفه‌ای واقعی برای باشگاهها صادر کرد، تکلیف بایک زنجانی رویاهایش را یکسره کرد؛ یا خاوری را در گونی کرد و مقابل میز قاضی گذاشت. حقوق هاینجومی را به خزانه برگرداند، تحقیق و تفحص از خودروسازان را به سرانجام رساند، رتبه‌بندی فرهنگیان و نظام تعرفه گذاری خدمات پرستاران و... را اجرا کرد و خیلی ازکارهای دیگر را که مشمول مرور زمان شده اند یک شبه اجرایی کرد! قشنگ نیست!؟

به قلم: **وحید حاج سعیدی** (روزنامه نگار و طنز پرداز)

چرا در جهانی که رشد و ارتقا و پیشرفت فناوری امکان ارتباطات را تا این حد میسر و آسان نموده، انسان‌ها روز به روز از هم دورتر و دورتر می‌شوند؟ ارتباط‌ها منحصر به ارتباط‌های کاری و شغلی و پروژه‌های می‌شود و هر روز از تعداد ملاقات‌های دوستانه کاسته می‌شود. این خصلت عصر سرعت و

پیدا کردن ضامن معتبر، تلفن از بانک بابت تاخیر درپرداخت قسط و... را خود به خود حذف می‌کنند! در ضمن با این سیستم پیشرفته حتی می‌توان برخی امورات را که سال‌ها به طولانجامیده است یک شبه راست و ریست کرد و به سرانجام رساند. مثلاً خودروهایی تولید کرده‌که دستکم در هنگام انهدام کیسه هوایشان باز شود، مجوز حرفه‌ای واقعی برای باشگاهها صادر کرد، تکلیف بایک زنجانی رویاهایش را یکسره کرد؛ یا خاوری را در گونی کرد و مقابل میز قاضی گذاشت. حقوق هاینجومی را به خزانه برگرداند، تحقیق و تفحص از خودروسازان را به سرانجام رساند، رتبه‌بندی فرهنگیان و نظام تعرفه گذاری خدمات پرستاران و... را اجرا کرد و خیلی ازکارهای دیگر را که مشمول مرور زمان شده اند یک شبه اجرایی کرد! قشنگ نیست!؟

حکیم و مریدان

به قلم: **سید محمد شاهزاده صوفی** (روزنامه نگار)

این داستان: طلاق در خواب مردی سخت‌گیره می‌کرد. همسرش بدو گفت: چون است که اینچنین‌گیره بسوز می‌کنی؟ شوی گفت: در خواب دیدم که طلاق دادم. او خاتون گفت: گریه مکن که خواب بود. شوی گفت: چون خواب بود گریه می‌کنم.

گشی در حسرت یک فرغون قیر و حتی یک متر آسفالت

متری سنگفرش شد. مردم روستا بخاطر خاکی و کم عرض بودن کوچه هایشان با مشکلات عدیده‌ای روبرو هستند و مخصوصاً در روزهای بارانی مسیر ترددشان با خیابان اصلی و شهر قطع میشود. حتی با ریختن مخلوط سرندی و شن هم در کوتاه مدت این مشکل حل میشود. امید است با پیگیری و تلاش شورا و دهیار و همت مسولان شهرستان مشکلات فوق مرتفع گردد

روستای گشی خاییز باجمیعی کم و وسعتی کوچک یکی از روستاهای محروم بخش مرکزی شهرستان تنگستان است که دارای شورا و دهیاری نیز میباشد متأسفانه با وجود توجه دولتهای مختلف بعد از جنگ تحمیلی به توسعه و عمران روستا ها ،این روستا با داشتن تعداد اندکی کوچه ،هنوز تعداد کوچه های آسفالته و یا سنگفرش آن به عدد دونرسیده است و تنها در حدود ده دوازده سال پیش و در زمان دهیاری خانم سلامی یک کوچه سیصد

شهرستان، هشت شهرستان آن ساحلی، دارای ۲ هزار فرزند لنج و صدها شناور صیادی دارد بسیار مهم است.

استاندار بوشهر گفت: براساس دستور رئیس جمهور طرح پیشنهادی خود را مبتنی بر چند موضوع اصلی شامل ایجاد کار برای لنج و لنج‌داران، ایجاد شغل برای ملوانان، افرادی که به‌عنوان فرزندان ما در قالب ماشین‌های شوتی اقدام به جابه جایی کالا می‌کنند و تأمین کالا برای مغازه‌ها تنظیم کردیم؛ در زمان حاضر هفت هزار مغازه در بوشهر و شهرهای ساحلی کالاهای لنج‌ها را به مسافران و گردشگران عرضه می‌کنند پس باید زمینه تأمین کالا برای این واحدها را فراهم کرد.

به گفته محمدی‌زاده، این طرح پیشنهادی با تغییرات ۵۱ درصدی نه فقط برای استان بوشهر بلکه برای استان‌های خوزستان، هرمزگان و سیستان و بلوچستان مصوب و در مرحله نوشتن آئین‌نامه‌های اجرایی آن هستند.

او گفت: از آنجایی که باید سفر دوم لنج‌ها را برای مردم پیگیری می‌کردیم تا کالا به اندازه کافی در مغازه‌ها باشد، منتظر ابلاغ آئین‌نامه‌های اجرایی نشدیم و با پیگیری انجام شده مجوز سفر دوم را برای لنج‌ها گرفتیم و پیگیری شد که همه لنج‌ها تا پایان آذر سفر نخست خود را رفته باشند.

او گفت: ۰۵ میلیارد تومان برای خرید ابزار دقیق می‌خواستند که باید زیر سد به کار می‌گذاشتند که رفتار زیرین سد را کنترل کند که با تخصیص اعتباری که از محل سفر هیات دولت انجام شده حل و با خرید این تجهیزات سال آینده عملیات دیواره اصلی سد سرعت می‌گیرد.

به گفته استاندار بوشهر، برای منابع این سد موضوع تهاوت نفت قطعی شده و بخشی از منابع مورد نیاز سد دالکی نیز از محل تهاوت با نفت انجام و بخش دیگر نیز انجام و سال آینده شتاب بیشتری می‌گیرد.

ته‌لنجی با تغییرات ۵۱ درصدی در مرحله نوشتن آئین‌نامه‌های اجرایی استاندار بوشهر: طرح پیشنهادی به رئیس جمهور در مورد ته‌لنجی با تغییرات ۵۱ درصدی مصوب و در مرحله نوشتن آئین‌نامه‌های اجرایی آن هستند.

احمد محمدی‌زاده در برنامه گفت‌وگوی شبکه استانی سیمای بوشهر حاضر شد تا از فعالیت‌هایی که در استان صورت گرفته به مردم گزارش دهد.

استاندار بوشهر در این برنامه به موضوع ته‌لنجی پرداخت که ساماندهی آن یکی از مصوب‌های سفر هیات دولت بود.

به گفته او، زندگی ۰۰۳ هزار نفر از مردم استان بوشهر تحت تاثیر تجارت و بازرگانی دریایی است و برای این استان که ۰۰۷ کیلومتر مرز دریایی دارد و از ۰۱

عملاً با تکنولوژی برداشته شده است. دوباره به سوالی که در ابتدا مطرح کردیم برگردیم. پس چرا انسان‌ها با وجود این امکانات و تکنولوژی‌ها، روز به روز از هم دورتر و دورتر می‌شود؟ تا جایی که به صراحت می‌توان گفت عصر مدرن و قرن جدید عصر تنهایی انسان است. روابط خویشاوندی و دوستانه دیگر همچون روابط جوامع سنتی درهم تنیده و تنگاتنگ نیست. اکنون انسان‌ها به یک‌دیگر دلی به یک شماره به یک عکس پروفایل تقلیل پیدا کرده‌اند و در شبکه‌های اجتماعی گرد هم جمع می‌شوند. گاهی همدلی و همراهی و جمعیت انسانها در جشن‌ها و عزاداری‌ها و استادیوم‌ها و کنسرت‌ها دیده می‌شود با این وجود تنهایی انسان‌ها روز به روز بیشتر و بیشتر می‌شود. جمع متکثر و پرتعداد اما تنها

پریشان و برفکی و سیاه و سفید و کابوس‌های هولناک به پایان رسیده‌است و موقع دیدن خواب‌های هدفمند و کنترل شده فرا رسیده است. این طوری که این دوستان محقق و پژوهشگر در حالپیشروی هستند به نظر می‌رسد تا چند وقت دیگر «دستگاه رویا ساز» هم تولید کنند با انواع آپشن‌ها و قابلیت رویت خواب در باب موضوعات مختلف نظیر: مسافرت‌های هوایی، اقامت در هتل‌های آن‌چنانی، خرید خانه و خودرو، تفریحات مهیج، وام ازدواج، مسکنمهر، خرید خودروی ارزان قیمت، دریافت وام کم بهره، افزایش یارانه و... یعنی در آینده کافی است قبل از خواب‌مواردی را که دوست دارید خواب ببینید با مدت زمان مشخص و رعایت موازین اخلاقی و شرعیاز منوی دستگاه انتخاب کنید و به خواب بروید. البته این دستگاه قطعاً هوشمند ساختمی‌شود و در صورت نیاز مدت زمان برخی خوابها را تمدید و صحنه‌های ملال آور نظیر

به قلم:

عاطفه قاسمی
کارشناس ارشد روانشناسی

افسردگی یکی از شایع ترین اختلالات روانی می باشد که ممکن است همه ی ما در دوره هایی از زندگی با آن روبه رو شده باشیم. افسردگی ممکن است به علت های مختلف و در رده های سنی مختلف بروز پیدا کند.

در ابتدا اعتقاد بر این بود که افسردگی در کودکان و نوجوانان به همان شیوه و شکلی که در بزرگسالان رخ می دهد به طور نادر و محدودی اتفاق می افتد

افسردگی در کودکان و نوجوانان (بخش اول)

در واقع این باور وجود داشته نشانه هایی که از افسردگی در نوجوانی دیده می شود مثل خلق پایین، تحریک پذیری و... بخشی از ویژگی ها و خصوصیت های دوره نوجوانی است اما اکنون این اعتقاد به وجود آمده است که افسردگی در دوره کودکی و نوجوانی نیز به وجود می آید و افراد را درگیر می کند.

باید در نظر داشته باشیم افسردگی در دوران کودکی و نوجوانی می تواند ابعاد مختلف زندگی کودک و نوجوان را مانند تحصیل، رابطه با دوستان و هم کلاسی ها رابطه با والدین و... تحت تاثیر قرار دهد و به این مسائل آسیب جدی رساند

همچنین اگر افسردگی در این دوره های زمانی (کودکی و نوجوانی) درمان نشود و ادامه پیدا کند در بزرگسالی هم فرد

درگیر این اختلال خواهد بود و زندگی فرد دچار مشکلات ناشی از آن خواهد شد

باید دقت کنیم افسردگی در سنین کودکی و نوجوانی ممکن است نشانه ها و علائم متفاوتی با افسردگی در بزرگسالی داشته باشد

در واقع افسردگی باعث تغییرات قابل توجهی در خلق، فکر، رفتار و فعالیت ها می شود که این نشانه ها باید به مدت حداقل دو هفته تداوم داشته باشند و باعث اختلالاتی در کارکرد و عملکرد های اجتماعی و شخصی فرد شوند

افسردگی همچنین می تواند باعث مشکلاتی مثل مشکل در خواب، تغذیه و اشتها و عدم تمرکز و حواس پرتی و... شود.

تشکیل مجمع خیرین ازدواج در استان بوشهر

استان ازدواج قرار گرفته اند انجام می دهد.

مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری بوشهر ادامه داد: این نهاد که در چند سال اخیر با کمک مردم در برخی استان ها شکل گرفته است، اقداماتی را در زمینه فراهم کردن مقدمات امر ازدواج، مشاوره های قبل و حین ازدواج و حتی تامین اقلام ضروری جهیزیه برای زوج های جوان، ا فشار کم درآمد و همچنین ایجاد تسهیلات برای برخی از خانواده های محروم که در

نتایج بهتری خواهیم بود. وی بر ضرورت تشکیل مجمع خیرین ازدواج در استان تأکید کرد و افزود: این نهاد که در چند سال اخیر با کمک مردم در برخی استان ها شکل گرفته است، اقداماتی را در زمینه فراهم کردن مقدمات امر ازدواج، مشاوره های قبل و حین ازدواج و حتی تامین اقلام ضروری جهیزیه برای زوج های جوان، ا فشار کم درآمد و همچنین ایجاد تسهیلات برای برخی از خانواده های محروم که در

تولید ۴۰ هزار متر مکعب آب در آب شیرین کن های استان بوشهر

فارس و کهگیلویه و بویراحمد و بخشی هم از آب شیرین کن های استان این بارش ها برای استان تأثیرگذار نیست برداشت های بی رویه و خشکسالی های گذشته هم از دیگر عوامل کاهش منابع آبی استان است. مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان گفت: بارش ها در استان های همجوار هم خوب بود ه است از جمله در چشمه ساسان کازرون که یکی از منابع تامین آب استان است که ۳۰ هزار مترمکعب از ظرفیت تولید آب استان از این منبع به سفر رسیده بود که با این بارش ها احیاء شد.

منابع آبی از استان های همجوار، ۱۵ درصد از منابع آب زیرزمینی استان و ۱۰ درصد از آب شیرین کن ها تامین می شود. حمزه پور افزود: امسال هم در فصل پاییز بارش ها نگران کننده بود، اما در دی ماه و با شروع فصل زمستان بارش های خوبی در استان به ویژه مناطق جنوبی داشتیم این در حالی است که پارسل در مناطق شمالی استان بارش ها خوب بود.

وی اضافه کرد: البته هرچند بارش ها در استان خوب بوده است، اما به دلیل تامین منابع آبی استان از استان های

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر گفت: ۴۰ هزار متر مکعب آب در آب شیرین کن های استان بوشهر تولید می شود. عبدالحمید حمزه پور افزود: در تابستان آینده به علت بارش ها و وجود آب شیرین کن هایی که در مدار بهره برداری است شرایط آبی استان بهتر می شود. برخی از این آب شیرین کن ها تا قبل از تابستان و تا پایان سال به بهره برداری می رسد.

وی گفت: اکنون بیش از ۴۰ هزار مترمکعب تولید آب آب شیرین کن ها است و صد هزار متر مکعب آب شیرین کن هم در حال اجر است. حمزه پور افزود: هزینه تولید آب در آب شیرین کن ها بسیار گران است و هر متر مکعب آن افزون بر ۲۰ هزار تومان است که برای جبران بخشی از این کمبودها به همراهی مردم در مدیریت مصرف، پرهیز از مصارف این آب برای غیر آشامیدن و آبیاری درختان و خانه باغ ها نیاز است. وی اضافه کرد: هم اکنون ۷۵ درصد

اجتماعی

به قلم:

مجید سرافراز
کارشناسی طبقات (معماریت)

غیرنفتی دچار خدشه خواهد شد. موضوع دیگری که بسیار حائز اهمیت است مصرف این محصولات در بازار داخلی کشور می باشد جایی که هیچگونه نظارتی بر کیفیت محصولات و میزان استفاده از سموم شیمیایی نمی شود استفاده طولانی مدت از این محصولات

در هیاهوی خشکسالی و کمبود آب در حوزه ی تولید محصولات کشاورزی چندینست شاهد پدیده ی بازگشت محصولات کشاورزی صادره به کشورهای همسایه می باشیم از دلایل این بازگشت ها عدم کیفیت و استفاده غیرمعمول از سموم شیمیایی در تولید محصولات کشاورزی بیان شده است. محصولاتی مانند فلفل دلمه، کیوی، سیب زمینی و پیاز که از کشورهایی مانند روسیه، هند، تاجیکستان و ازبکستان و قطر برگشت خورده اند و امحای آن ها چیزی جز زیان مادی و محیط زیستی برای کشورمان ایران در بر نخواهد داشت همچنین اعتبار بین المللی کشور ایران در بخش صادرات

که دارای میزان بالای سموم چینی بی کیفیت هستن باعث اثرات جبران ناپذیری بر سلامت افراد جامعه خواهد گذاشت عدم نظارت ها سبب موجی از بی اعتمادی در داخل و خارج کشور نسبت به محصولات ایرانی شده است.

زخمی بر او بزن عمیق تر از انزوا

ترجمه:

جواد محمدی
فرهیخته فرهنگی

در دنیایی که انسانها در اتاق هایی با ابعاد یک قبر زندگی می کنند جایگاه رستگاری ، اعتماد به همنوع ومهم تر از همه سلامت روح و روان آنها را چگونگی می توان تعیین کرد . داستان کبوتر نوشته ی یان تریک زوسکیند ، داستان پیچیده ای نیست . در واقع حکایت همه ی انسانهای مبتلا شده به زندگی مدرن می تواند باشد . این که انسان امروز نتواند حتی حضور یک کبوتر که نماد صلح و دوستی ، معصومیت و زیبایی ست را تحمل کند هیچ وجهی ی پیچیده ای ندارد . این ادعا را می توان با بررسی چند عنصر مهم داستان به راحتی به اثبات رساند . نظری به گذشته ی یونانان نوتل ، شخصیت اصلی داستان بر این ادعا صحت می گذارد. یونانان نوتل در کودکی مادرش را از دست می دهد . رازگونه و مطابق شرایط یک فاجعه ((وقتی از ماهیگیری به خانه دودید ، او دیگر از دست رفته بود بدنش به حالت ارباب از کنار تکیه گاه صندلی بیرون افتاده بود . پدرش می گفت: ((مادرتون دیگه رفته . اون باید به به سفر طولانی می رفت)) همسایه ها می گفتند ((اونو بردن به جای دور اول به پیست درمجه سواری زمستونی و بعد از اونجا به اردوگاه درانی بردنش که از اونجا به مناطق شرقی میرن . معمولاً کسی از اونجا برنمی گرده)).

یونانان از آن حادثه چیزی نمی فهمید . این اتفاق کاملاً او را گیج کرده بود . چند روز بعد پدر هم کاملاً غیبش زده بود و ناگهان یونانان و خواهر کوچک ترش و بزرگان هر استان محسوب می شوند که اقدامات موثر در زمینه های متعدد داشته و به محبت ازدواج جوانان نیز به عنوان یک موضوع اساسی در کشور پرداخته اند.

توجه به جنگ از مهم ترین ویژگی های نویسندگان قرن بیست و یکم است . بیان این ادعا که رخداد جنگ های جهانی و انقلاب های بزرگ این قرن و نوع زیست انسان ها و عدم ارتباط گرفتن آنها با هم سبب تغییر شیوه نگرش و سبک نویسندگان این دوره گردیده بر بیراه نیست . جنگ با خشونت ها ، آموزش بی رحمی ، ناامنی براندازی ها ، ناآرامی ها و در نتیجه بی اعتمادی ها که به وجود می آورد انسان را به موجودی اجتماع گریز و عزلت گزین تبدیل می کند . از نخستین رمان های مدرن مانند اثر عظیم مارسل پروست ، یعنی ((در جست و جوی زمان از دست رفته)) تا رمان های پست مدرن امروزی اثرات جنگ و توجه نویسندگان آنها به جنگ را می توان به وفور یافت . حتی در رمان مارسل پروست که از دید بسیاری از منتقدان اثری اجتماعی نیست ، نویسنده بخش مهمی از کتاب را به موضوع جنگ اختصاص داده است . به جریانات جنگ های مختلف و دوری شخصیت های گوناگون درباره ی آن وقایع ، برای نمونه او بررسی گسترده ای از ماجرای درفوس ، افسر یهودی _فرانسوی که به جرم خیانت محاکمه شد ، در رمان خود به دست داده است . افزون بر این باید گفت که مدرنیسم بنا به تعاریف و تفسیرهای تاریخ فرهنگی جنگ جهانی و عبارت ، خاطره ی مدرن ((یک پدیده ی فرهنگی و محصول تلاش مخیگانی بود که میراث آنان میلیونها انسان را تحت تاثیر خود قرار داده است . خاستگاه مدرنیسم را در دوران پیش از جنگ باید جست و جو کرد ولی نهالش در خلال سالهای ۱۹۱۴_۱۹۱۸ و سالهای پس از آن به بار نشست . بنا

داستان با جمله ی ((هنگامی که ماجرای آن کبوتر برای یونانان نوتل اتفاق افتاد و ظرف مدت کوتاهی زندگی او را زیر و رو کرد.....)) آغاز می شود و این جمله در شروع داستان یعنی مخاطب با تعلیق فوق العاده ای روبرو هست . یعنی قرار است داستان پر از کششی را بخواند و دیگر آنکه ایجاز موجود در داستان رکن اصلی داستان است . هر چند در اواسط و انتهای داستان با ریتم کند و تقریباً ساکن همراه هستیم اما شتاب و سرعت آغاز داستان ، آوردن وقایع مختلف زندگی آن به صورت فشرده شده و پرهیز از هرگونه مقدمه چینی برای شرح وقایع داستان ، آوردن جمله های مقطع ، مهم تر از همه توجه به جزئیات و شرح بدون نقص و کامل موقعیت های گوناگونی که یونانان در آنها قرار می گیرد ، شبیه سازی های مختلف و.... فضایی روشن و ملموس به خواننده می دهد و سبب آزدگی او از سکون بخش های پایانی داستان نمی شود . گذشته از انتخاب بستر مناسب ، یعنی یک داستان بلند برای عنوان کردن مطالبی از جمله : سردی روابط انسان ها ، ناتوانی شیوه ی مدرن زندگی در ارضای خواسته های گوناگون معنوی انسان ها ، جنگ و بی خانمانیو در به دری و... پرداختن به چند نکته را در داستان کبوتر می توان محوری دانست . جنگ ، گریز از انسان ها و جامعه ، دوری از مذهب و اخلاق ، علم و دانستگی زائد . در نتیجه ادامه ی بحث ما درباره ی این محورهای اصلی داستان است و دومین بحث این نوشته جنگ .

توجه به جنگ از مهم ترین ویژگی های نویسندگان قرن بیست و یکم است . بیان این ادعا که رخداد جنگ های جهانی و انقلاب های بزرگ این قرن و نوع زیست انسان ها و عدم ارتباط گرفتن آنها با هم سبب تغییر شیوه نگرش و سبک نویسندگان این دوره گردیده بر بیراه نیست . جنگ با خشونت ها ، آموزش بی رحمی ، ناامنی براندازی ها ، ناآرامی ها و در نتیجه بی اعتمادی ها که به وجود می آورد انسان را به موجودی اجتماع گریز و عزلت گزین تبدیل می کند . از نخستین رمان های مدرن مانند اثر عظیم مارسل پروست ، یعنی ((در جست و جوی زمان از دست رفته)) تا رمان های پست مدرن امروزی اثرات جنگ و توجه نویسندگان آنها به جنگ را می توان به وفور یافت . حتی در رمان مارسل پروست که از دید بسیاری از منتقدان اثری اجتماعی نیست ، نویسنده بخش مهمی از کتاب را به موضوع جنگ اختصاص داده است . به جریانات جنگ های مختلف و دوری شخصیت های گوناگون درباره ی آن وقایع ، برای نمونه او بررسی گسترده ای از ماجرای درفوس ، افسر یهودی _فرانسوی که به جرم خیانت محاکمه شد ، در رمان خود به دست داده است . افزون بر این باید گفت که مدرنیسم بنا به تعاریف و تفسیرهای تاریخ فرهنگی جنگ جهانی و عبارت ، خاطره ی مدرن ((یک پدیده ی فرهنگی و محصول تلاش مخیگانی بود که میراث آنان میلیونها انسان را تحت تاثیر خود قرار داده است . خاستگاه مدرنیسم را در دوران پیش از جنگ باید جست و جو کرد ولی نهالش در خلال سالهای ۱۹۱۴_۱۹۱۸ و سالهای پس از آن به بار نشست . بنا

شخصیت داستان حتی از رویارویی کلامی با همکاران و همسایگان خود می گریزد چرا که آرامش را در تنهایی و دوری از انسان ها می داند . او یک انسان بازمانده از ویرانی های جنگ است که با دلهره ها و تلخی های آن دوران زندگی می کند . سه سال در جبهه های جنگ آن هم در سالهای پس از جنگ جهانی دوم خدمت کردن یعنی جان بر کف نهادن ، کما اینکه او از ناحیه ی پا و زانو مورد اصابت تیر واقع می شود و به راحتی می توانست جزو میلیون ها کشته ی جنگ به شمار آید . نویسنده خودش متولد همان سالهای آغازین بعد از جنگ است و در دوره ای که سربازی خود را می گذراند شخصیت یونانان را نوتل را پایه یزی می کند . نویسنده خود حاصل دورانی ست که تنها موهبت زندگی اش دیدن مجروحان جنگی ، ویرانه ها ، گورستان ها ، شیون ها وسختی های دوران جنگ است . او شخصیتی را به تصویر می کشد که جنگ را با تمام وجود حس کرده و جنگ از او انسانی دیگر ساخته است . موجودی گریزان از جامعه و هم نوع .

گریز از انسان ها و جامعه : یکی از مهمترین اثرات جنگ انزوا ، بی اعتمادی ، بی اعتمادی دمی به همنوع و گریز از انسان ها و جامعه است . در داستان کبوتر نمادهای مختلفی را می توان یافت که نویسنده با استفاده از آن خواسته است که اثرات مخرب جنگ را بر روح و روان آدمی به تصویر بکشد . برای نمونه در معرفی شخصیت یونانان می خوانیم ،

((... در طول زندگی اش فردی با شهامت ، با نظم ، بسیار قانع و پاکیزه ، همیشه وقت شناس و مطیع ، قابل اعتماد و بسیار مودب بود... سویی که در جیب داشت از دسترنج خودش بود . همیشه قبض برق ، اجاره ی خانه و عیدی سرایدار را نقد پرداخت می کرد.

شخصیت داستان حتی از رویارویی کلامی با همکاران و همسایگان خود می گریزد چرا که آرامش را در تنهایی و دوری از انسان ها می داند . او یک انسان بازمانده از ویرانی های جنگ است که با دلهره ها و تلخی های آن دوران زندگی می کند . سه سال در جبهه های جنگ آن هم در سالهای پس از جنگ جهانی دوم خدمت کردن یعنی جان بر کف نهادن ، کما اینکه او از ناحیه ی پا و زانو مورد اصابت تیر واقع می شود و به راحتی می توانست جزو میلیون ها کشته ی جنگ به شمار آید . نویسنده خودش متولد همان سالهای آغازین بعد از جنگ است و در دوره ای که سربازی خود را می گذراند شخصیت یونانان را نوتل را پایه یزی می کند . نویسنده خود حاصل دورانی ست که تنها موهبت زندگی اش دیدن مجروحان جنگی ، ویرانه ها ، گورستان ها ، شیون ها وسختی های دوران جنگ است . او شخصیتی را به تصویر می کشد که جنگ را با تمام وجود حس کرده و جنگ از او انسانی دیگر ساخته است . موجودی گریزان از جامعه و هم نوع .

گریز از انسان ها و جامعه : یکی از مهمترین اثرات جنگ انزوا ، بی اعتمادی ، بی اعتمادی دمی به همنوع و گریز از انسان ها و جامعه است . در داستان کبوتر نمادهای مختلفی را می توان یافت که نویسنده با استفاده از آن خواسته است که اثرات مخرب جنگ را بر روح و روان آدمی به تصویر بکشد . برای نمونه در معرفی شخصیت یونانان می خوانیم ،

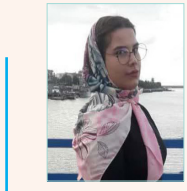
((... در طول زندگی اش فردی با شهامت ، با نظم ، بسیار قانع و پاکیزه ، همیشه وقت شناس و مطیع ، قابل اعتماد و بسیار مودب بود... سویی که در جیب داشت از دسترنج خودش بود . همیشه قبض برق ، اجاره ی خانه و عیدی سرایدار را نقد پرداخت می کرد.

لطفا سند باسوادی در اختیار هم نوع بگذاریم

و دو دیپلم فنی حرفه ای هم دارم
کوهنوردی ماهر هستم
با این علاقه چقدر پیشرفت کاری داشتید؟ اگر نداشتید چرا؟
خیلی زیاد و امید توفیق روز افزون به امید حق، خویش را در بلندی ادبیات خواهم دید.
کتاب کدام شعرا را مطالعه و کدام قالب شعری را بیشتر میپسندید؟
مثنوی مولوی غزل های حافظ شعر های عین القصات و... قالب غزل و سپید و نیمايي
چند کتاب نوشته و به چاپ رساندید؟
کتابی از تاریخ شهر رودهن در حال چاپ و غزلی به زودی بعد از امتحانات حدود سه کتاب نوشته دارم
ولی با خودم عهد بستم بعد از دکترای ادبیات
نویسندگان و شاعران قاعدتاً دفترچه یادداشت همراه خود دارند شما چطور؟
بلی بلی چون موقع جرقه باید باشد البته این روزها گوشی هم خود عالی ست
نظر تان در مورد نگاه جامعه به شعر چیست؟
نگاه مطلوبیت نیست متأسفانه ...
از دستاوردهای خود بگویید:
اهل هنر بوده ام و همواره دارای مدارک فنی حرفه ای در زمینه های مختلف و فعالیت در دو رشته تسلط کامل بر کوهنوردی سخت دارا هستم دکلماتور سروده های شاعران معاصرو مولانای جان
مشغول دکلمه دفتر اول مثنوی زیر نظر دکتر کتابدار دارای لوح تقدیر بهترین دکلماتور واثر های هنری انجمن هنر های شعر
در حال حاضر دبیر انجمن ادبی خاموش هستم با ریاست استاد علی رضا بشکوه گرانمهر مشغول تحصیل زبان انگلیسی و تهیه و تنظیم اشعار مولانای جان به صورت دکلمه طلب توفیق از حق دارم

مصاحبه شونده:
زهرا وجدانی
(شاعر و نویسنده)

مصاحبه گر:
زهرا اسدی
(فربخته فرهنگی)

لطفا اول از همه خودتان را معرفی نمایید؟

زهرا وجدانی متولد اول بهمن ۱۳۴۵ تهران مولوی ساکن تهران دیپلم تجربی و انسانی مشغول تحصیل و کنکور در رشته ی ادبیات از خانواده پدری اهل موسیقی و هنر، آواز، شعر و سینما و خانواده مادری هنر و شعر پارس زبان هستم مسلط به زبان ترکی و گویش شیرین مادری
چگونگی علاقه و پرداختن به شعر و شاعری را برایمان توضیح دهید
از کودکی در من وجود داشت بهترین شاگرد کلاس در شعر و ادبیات و انشاء و دکلمه بودم
استاد راهنما داشتید؟
هرگز نداشتیم جز معلم های مدرسه تا اینکه سال ۹۴ با استاد علی رضا بشکوه آشنا شدن در انجمن های ادبی و ایشان رهنمای بنده در غزل شدند و همچنین به همراه ایشان انجمن ادبی خاموش را تأسیس کردیم
غیر از شعر به چه هنری علاقه مندید؟
دیدنی بر سه ساز و موسیقی و دکلمه دارم

ممنوعیت استخدام غیربومی در استان بوشهر باید انجام گردد؟

چرا به همین آسانی باید این قوانین نادیده گرفته می شود؟ چرا به سادگی نیرو های غیر بومی راحت تر از نیروی بومی جذب پالایشگاه و پتروشیمی های استان می شوند آن هم کسانی که در استان خود شرایط شغلی مناسب و کار دارند؟
آش آنقدر شور شده که هفته های گذشته آزمون استخدامی پتروشیمی بوشهر در شیراز برگزار شد و در اسنادی که از استخدامی های پالایشگاه ۲۲-۲۴ بیرون آمد مشخص شد که ۷۰٪ استخدامی های این پالایشگاه غیر بومی بوده و ۳۰٪ بومی هم عمدتاً تنظیف کار و یا کارگرانی هست که امکان آوردن از شهر های دیگر نبود.
تا کی باید سر زیر برف کرد و این موارد را ندید تا کی باید شاهد بیکاری مهندسان متخصص بوشهری بود و از طرفی شاهد نیرو های پرورزی بود که فقط از شغل اینجا استفاده کرده و پول خود را در شهر های خود خرج می کنند بود.
با چه تدبیری با چه عقل سلیمی این موارد را می توان دید و حرفی نزد.
از مسئولین ذی ربط خواهشانه درخواست دارم در خصوص این موضوع اقدامات لازم را انجام دهند و دعای هزاران متخصص بومی را برای خود داشته باشند.

به قلم:
میلاhd احمدی
(فعال اجتماعی)

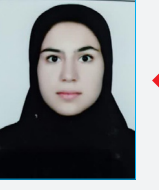
طبق ماده ۴۷ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران کلیه دستگاه های اجرائی از جمله وزارتخانه های نفت و نیرو، سازمان انرژی اتمی و بنگاه های اقتصادی نهاد های عمومی غیر دولتی مکلف اند در طول اجرای قانون برنامه، در طرح های (پروژه های) خود و در شرایط برابر به پیمانکاران بومی واجد شرایط استانی

اولویت دهند و در قرارداد با کلیه شرکت ها و پیمانکاران، اولویت با به کارگیری نیرو های بومی استانی (در شرایط برابر از نظر علمی و تجربی و با اولویت محل سکونت نزدیک تر) را درج و بر حسن اجرای آن نظارت کنند.

جاده ای که در آن جان آدمی هیچ ارزشی ندارد

از جمله بهسازی و استاندارد سازی در نقاط خطر آفرین این جاده شروع شد ولیکن تا کنون هیچ یک از این عملیات اجرایی به سرانجام مطلوبی نرسیده و نیمه تمام رها شده است که کماکان جان مردم در این محور ارتباطی حیاتی بخش ارم ، معطل وعده های شفاهی و انتخاباتی مسئولین ادوار گذشته و حال مانده است.
طبق برآورد های انجام شده گذشته این محور ارتباطی بدلیل شرایط کوهستانی این منطقه و همچنین فرسودگی و عرض کم به طور میانگین هر ۵۰۰ متر تا کنون یک کشته داشته است و همچنین در فصل زمستان بدلیل ریزش سنگ و ... به داخل جاده مشکلاتی را برای مردم ایجاد میکند که شایسته این مردم و منطقه نمی باشد.
با یک جستجو جاده تنگ ارم در گوگل به روشنی مشخص است هر ساله چند خبر مرگ و تصادف وحشتناک رخ داده است همچنین به تازگی این جاده پرخطر به جولانگاهی برای شوتی ها تبدیل شده که این امر نیز مزید بر علت شده است.
حال از مسئولین استانی و شهرستان انتظار میرود که به درک بهتری از پر خطر بودن این جاده برسند تا شاید چاره ای برای بر طرف کردن مشکلات این مسیر بیاندیشند.
به امید روزی که با سر و سامان گرفتن این مسیر گوشه ای از چشم انتظاری مادران سرزمینم کمتر شود

به قلم:
حدیث نجفی
(فعال اجتماعی)

بخش ارم دشتستان به مرکزیت شهر تنگ ارم به وسعتی بیش از ۱۳۹۶ کیلومتر مربع از نظر وسعت یکی از بزرگترین بخش های کشور بوده و به دلایل مختلف از جمله آب و هوای متمایز از استان بوشهر یکی از قطب های کشاورزی، دامداری و گردشگری استان می باشد . در سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت بالغ بر ۱۴ هزار نفر را در بر میگیرد که نزدیکترین و اصلی ترین راه دسترسی بخش ارم به مرکز شهرستان دشتستان و مرکز استان و سایر نقاط کشور جاده نمازگاه به طول ۴۵ کیلومتر میباشد که قدمتی بیش از ۵۰ سال دارد که به دلایل فرسودگی آسفالت، عرض کم جاده، پیچ های خطرناک ، نداشتن شانه، گردنه های خطرناک و حادثه خیز به جاده مرگ تشبیه میشود به دلیل نبود امکانات لازم در این بخش مردم ناچار به تردد شبانه روزی بری انجام کارهای اداری، بیمارستانی و ... به شهر برازجان از این مسیر پرخطرمی باشند که اصلاح و بازسازی این جاده خطر آفرین از نان شب برای مردم این بخش واجب تر است و از خواسته های دیرینه مردم این بخش در طول سالیان طولانی میباشد.
در مقاطع مختلف زمانی کارهای اجرایی مختلفی

اجتماعی

کودکان مستأصل و خانواده های همیشه درگیر

به قلم:
شهلا چراغی
(فعال اجتماعی)

شاید بجای نام کودکان استثنایی نام دیگری باید انتخاب میشد «کودکان مستأصل و خانواده های همیشه درگیر» چرا که برای این کودکان و والدین شان چیزی جز مشقت تمامی عمر را در بر ندارد ، از آن طفل معصومی که پریمچور (نارس) بدنیا می آید و آسیب های مغزی و جسمی می بیند تا آن نوازی که بطور ژنتیکی سی بی بدنیا می آید و تمامی عمر والدین را به دغدغه های خود اختصاص می دهد ، عدم تشخیص به موقع چه در زمان بارداری مادر که می تواند جنینی مشکل دار را به این دنیا نیآورد و چه قصورانی که در امر زایمان صحیح و آسیب دیدگی مغز نوزاد به هنگام تولد یافتن همگی سرانجامی ناخوایسته برای والدینی میگردد که عمری را باید با معضلات حل ناشدنی این کودکان بگذرانند ، آنچه کمتر به آن پرداخته شده است نظارت دقیق و گویایی از دور بارداری و زایمان طبیعی است و علل آن را بیشتر در افراد مشغول بکار

در این موارد باید دانست، جدای از ناکافی بودن و گران بودن آزمایشات و سونوگرافی های که مادر از عهده هزینه آن بر نمی آید و یا بدلیل ناآگاهی خانواده به ارزشمند بودن آن واقف نبوده و هزینه ای را به آن اختصاص نمی دهد ، کلا نظارت جامع و دقیقی بر این چرخه از ابتدای بارداری تا پس از زایمان وجود ندارد و همه عوامل ناقص و نارسا دست بدست هم داده تا نوازی مشکل دار بدنیا آید که تا پایان زندگی بنا بر سطح هوشیاری هم خود زجر بکشد و هم خانواده در گیر مسایل متعدد گردند ، اگر به اصل کرامت زندگی ببیندیشیم درک خواهیم کرد که گر چه در صحنه واقعی این خانواده ها نیستیم

«پارادوکس تشریح و نیاز» یا «لذت و شغل»

شکارچیان غیرمجاز، لطمه جبران ناپذیری بر زیست بوم وارد می کنند، به دلیل نادر بودن گونه های حیوانی و افزایش مجوز شکار سبب می شود، که دیگر حیوانی در چرخه طبیعت باقی نماند و اثرات منفی آن هر روز گسترش یابد. امروزه به دلیل شکار غیرمجاز و عدم برخورد با شکارچیان منفعت طلب، موجب سو استفاده جامعه انسانی به طبیعت، آن هم به خاطر عدم قانون مناسب و بازدارنده می باشد. در بسیاری از کشورهای توسعه یافته، شکار یا هر نوع حیوان آزاری جرم تلقی می شود و عدم نظارت بر شکار غیر قانونی، وضعیت شکار نامناسب است. در استان های مازندران و گلستان شاهد بی رویه شکار پرندگان و صیدآبزیان هستیم که مهم ترین دلیلش کمبود مأمورین و ضعیف بودن اقدامات حمایتی می باشد. انتظار می رود راهکارهای حقوقی و کیفری برای سامان دهی به امر شکار غیر مجاز و صید بی رویه در نظر گرفته شود و جرائم نقدی افزایش یابد تا تعرض به حیات وحش کاهش یافته و کنترل شود و همچنین مجوز شکار و صید بر اساس آمار دقیقی که از حیات وحش دارند بر پایه اصول منطقی صورت گیرد. همچنین از طریق صدا و سیما، روزنامه، مجله، نشریه و رسانه های اجتماعی می آید که تنوع زیستی کشور را تهدید کرده و شکارهای بی رویه ای که صورت می گیرد، باعث برانگیخته شدن نگرانی از جانب کارشناسان محیط زیست شده و این امر واقعیتی تلخ می باشد. موضوع شکار از دیر باز مطرح بوده و اغلب برای رفع نیازهای ضروری صورت می گرفته، آن هم به دلیل نیاز به غذا و نبود زراعت، اما رفته رفته با اهلی کردن حیوانات و پرورش آن ها، دیگر به شکار تکیه نشده و با گذر زمان تغییراتی روی داده است این روزها شکار، بیشتر جنبه تفریحی دارد، از جنبه ی سرگرمی و گذران فراغت صورت می گیرد، مانند پادشاهان دوره های ساسانی و صفوی که شکار برایشان تفریح به حساب می آمد. تفریح و خوش گذرانی بی رحمانه ای که به قیمت نابودی محیط زیست باشد، واژه اشرف مخلوقات را زیر سوال می برد.

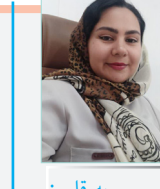

به قلم:
زهرا میر محمدی
(کارشناس ارشد علوم اجتماعی)

نبود اسکله مناسب برای شناورهای صیادی شهرستان دیر

هستند که شناورهای صیادان را به جای امن منتقل می کنند تجربه تلخ اسفندماه ۹۵ و بروز پدیده سیش که بعد از یک باران و باد شدید اتفاق افتاد و منجر به خسارت زیاد جانی و مالی در این بندر شد صیاد را واداشته در این هوا به فکر سرپناهی امن برای شناورهای خود باشند به دستور فرماندار محترم شهرستان دیر اسکله شیلات میزبان قایق های صیادی خواهد بود اما این مکان هم بصورت

به قلم:
الهام میرزایی زاده
(مدیر دفتر سرپرستی)

به قلم:
اکرم میر محمدی
(رهبر فرهنگ)

نشانه ها و حروف اولین دروازه های ورود کودکان به جهان نگرش و شناخت کلمات است. کودکان در بدو آموزش به کلمات، جملات و نحوه استفاده و ترکیب آنها آشنا نیستند بلکه تنها تعدادی از آنها را در محاوره روزانه شنیده یا از زبان خانواده و اطرافیان با کاربرد آنها در گفتگوهای روزانه آشنا شده اند. نخستین مواجهه برای آنان بسیار مهم و تاثیرگذار است چرا که حروف و نوشته ها ضمن اینکه می توانند جهانی جذاب و بدیع برای کودک خلق کنند همزمان با کاربرد واضح و با آموزش نامناسب می توانند باعث سردرگمی و هراس او شده و ضعف های اساسی در آغاز آموزش نگارش و خوانش را باعث گردند. این موضوع که یکی از پیچیده ترین بخش های آموزش پایه اول محسوب می شود همواره معلمین زحمتکش این پایه را دچار چالش های جدی نموده و تلاشی مضاعف را از سوی آنان برای تفهیم موثر و جذاب نشانه

ایجاد انگیزه برای تدریس نشانه های فارسی کلاس اول

برداشته برای کودکان شده که بنا به اذعان والدین و خانواده ها و مشاهده رفتار کودکان بر رغبت آنان برای آموزش بیشتر افزوده و محیط آموزش مدرسه را برای آنها به فضایی دوست داشتنی و جذاب بدل نموده است. چالش های این شیوه برای معلمین نیز موثر و کارآمد بوده و موضوع تدریس را از یکنواختی و کسالت باری خارج ساخته و موجبات ارتباط صمیمی و عاطفی بیشتر دانش آموزان با معلمین را فراهم ساخته و متقابلاً بر لذت و جذابیت فضای کلاس و مدرسه برای معلمین محترم نیز خواهد افزود.

ها و حروف می طلبد. طبیعی است خلایق و نوآوری معلمین و استفاده از شیوه های مبتکرانه می تواند این بخش سنگین و پر حجم را برای کودکان شیرین و جذاب ساخته و بر علاقه آنان به یادگیری بیشتر بیفزاید. در تجربه چند ساله آموزشی نگارنده استفاده از نمادهای نمایشی و شخصیت های خیالی به ازای هر حرف یا نشانه را مدنظر داشته و به اجرا درآورده ام. این تجربه که با تازه ترین یافته ها و توصیه های متخصصین علوم تربیتی و آموزشی نیز منطبق است منجر به خلق جهانی زیبا و نمایشی و داستان

اگر متولیان فرهنگ به وظایف خود عمل کنند، خیلی از مشکلات حل می شود

داشته و هر سال تهاجم را شدیدتر کرده است که در طول تاریخ هیچگاه اینچنین دیده نشده است. آیت الله صفایی بوشهری گفت: به طور مثال طبق تحقیقاتی که تا روزی ۲۴ ساعت ۵ هزار ساعت تهاجم دیداری و شنیداری از رسانه های بیگانه به ایران داشته است که بتواند فرهنگ مردم ایران را مدیریت کند. وی افزود: شورای کنونی شهر بوشهر در کنار کار عمرانی دغدغه داشته باشند.

چاپ آثار «خلیل عمرانی» با جدیت دنبال شود نماینده، ولی فقیه در استان و امام جمعه بوشهر گفت: اگر دستگاه های متولی فرهنگ، به وظایف خود طبق دستور العمل اقدام کنند خیلی از مشکلات حل می شود. آیت الله غلامعلی صفایی بوشهری در دیدار اعضای شورا، شهردار و اعضای ستاد امر به معروف و نهی از منکر بوشهر گفت: اگر ۳۲ دستگاه متولی فرهنگ فعال و به وظایف خود طبق دستور العمل اقدام کنند خیلی از مشکلات حل می شود. او اقدام همه دستگاه های متولی فرهنگ را طبق وظایف، خواستار شد.

وی افزود: کشور چند پایه اساسی دارد که حفظ، حراست و ارتقاء سطح فرهنگ یکی از آنها است. از ابتدای انقلاب تا کنون دشمن برنامه تهاجم فرهنگی به کشور

ساماندهی کتیبه تاریخی دوران هخامنشی در جزیره خارک

معاون اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان بوشهر اعلام کرد: یکی دیگر از مشکلات این کتیبه سرازیر شدن آب های سطحی در محل قرارگیری آن بود که با پیاده سازی در جبهه های مختلف و هدایت روان آبها در مسیری دیگر، این معضل نیز برطرف شد. ابراهیمی تاکید کرد: معرفی اثر در کنار حفظ و احیای آن از اولویت های ما است و

معاون اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان بوشهر گفت: کتیبه تاریخی دوران هخامنشی در جزیره خارک با اقدامات انجام شده سامان گرفت. نزالله ابراهیمی بیان کرد: در مرحله اول ساماندهی کتیبه هخامنشی خارک حفاظت فیزیکی کتیبه برداشته شد و کار پاکسازی محیط پیرامون این اثر به طور کامل انجام شد.

وی افزود: با توجه به اینکه این کتیبه سند ارزشمند کشور ما بر حقانیت ایرانی بودن خلیج فارس به شمار می رود، برای حفاظت بهتر با تعریف یک سازه شیشه ای متناسب با اقلیم منطقه، برای پوشش آن در برابر عوامل طبیعی و غیر طبیعی اقدام شده است.

اشتغال نیروهای بومی بوشهر در تمامی بخش ها ضروری است

آنان نیز باید در بانک های استان ایجاد شود. وی با اشاره به اجرای طرح پرورش میگو در استان، افزود: مجوز فعالیت پرورش میگو در صورتی صادر می شود که ۵۰ درصد نیروهای آن بومی استان بوشهر باشد. استاندار بوشهر تشکیل اتحادیه ملوانان همانند اتحادیه لنج داران را ضروری دانست و افزود: باید ساز و کار آن در راستای سیاستگذاری اشتغال آفرینی و اجرایی شدن طرح های اشتغال زایی آماده شود.

لنج های باری استان بوشهر به کشورهای حوزه خلیج فارس، عنوان کرد: در راستای فراهم شدن اشتغال ملوانان استان، از اول بهمن سفر لنج های صیادی و تجاری تنها با ملوانان بومی استان انجام می شود. محمدی زاده بر فراهم شدن اشتغال نیروهای بومی استان بوشهر در شرکت های پارس جنوبی تاکید و عنوان کرد: پیمانکاران طرح های مختلف پارس جنوبی موظف به بکارگیری نیروهای بومی این استان هستند، همچنین این پیمانکاران باید از ظرفیت شرکت های بیمه استان استفاده کنند و حساب بانکی

استاندار بوشهر با تاکید بر فراهم شدن زمینه اشتغال نیروهای بومی استان در بخش های مختلف گفت: سیاست های اشتغال نیروهای بومی باید در همه حوزه ها هدفمند شود. اشتغال نیروهای بومی بوشهر در تمامی بخش ها ضروری است به گزارش خبرگزاری صداوسیما مرکز بوشهر، احمد محمدی زاده در جلسه کارگروه اشتغال و سرمایه گذاری استان بوشهر بر فراهم شدن زمینه اشتغال نیروهای بومی استان در بخش های مختلف تولیدی، سرمایه گذاری و معادن تاکید و بیان کرد: سیاست های اشتغال نیروهای بومی باید در همه حوزه ها هدفمند شود. وی کوتاه شدن فرایند اجرای طرح های سرمایه گذاری در بخش های مختلف تولیدی، صنعتی، معدن و صنایع فرآوری محصولات را ضروری دانست و افزود: پاسخ به استعلام سرمایه گذاران باید در کوتاه ترین زمان انجام تا در فراهم شدن کسب و کار و توسعه سرمایه گذاری تسریع شود. استاندار بوشهر ادامه داد: موافقت اصولی سرمایه گذاری در بخش های مختلف باید بر اساس ظرفیت شهرک های صنعتی، معادن و مناطق ویژه اقتصادی صادر شود. وی با اشاره به صدور مجوز سفر دوم

تامین ۱۰۰ درصد آب شهرستان جم با منابع زیرزمینی دریابانی بوشهر

فرمانده بهداشتی، ۱۱ هزار عدد مواد خوراکی، ۲۶۰ کیلوگرم چای، ۹۰۰ عدد قفل اویز و انواع لوازم یدکی خودرو و تعدادی دستگاه آبیومتری کشف کردند و تحویل انبار گمرک دادند. فرمانده مرزبانی استان بوشهر گفت: در این باره ۹ نفر متهم دستگیر و با تشکیل پرونده تحویل مقام قضایی شدند.

فرمانده مرزبانی استان بوشهر گفت: ماموران مرزبانی با توقیف سه فرزند شناور، ۲۶ میلیارد ریال کالای قاچاق را کشف کردند. سرهنگ یدالله شرفی گفت: ماموران پایگاه دریابانی گناوه با رصد و اشراف اطلاعاتی در عملیات های جداگانه، سه فرزند شناور باری حامل کالای قاچاق را که به سمت گناوه در حال حرکت بود، در اسکله بندر ریگ توقیف کردند. وی افزود: ماموران در بازرسی از شناورها انواع کالای قاچاق شامل ۲ هزار و ۹۰۰ توب پوشاک، ۲۶ هزار قلم انواع لوازم

محل دفن پسماند در مناطق حفاظت شده پاکسازی می شوند

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان بوشهر گفت: پس از بررسی محل دفن پسماندها در استان مشخص شد که سه محل دفن پسماند در مناطق حفاظت شده قرار دارند که شامل ناپبند، مند و حله می شود. وی عنوان کرد: با درخواست و اختاربه اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر اقدام لازم برای توقف فعالیت این محل ها آغاز شده است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان بوشهر گفت: محل دفن پسماند در محدوده مناطق حفاظت شده استان تا پایان امسال تعطیل و پاکسازی می شود. محل دفن پسماند در مناطق حفاظت شده پاکسازی می شوند. فرهاد قلی نژاد بیان کرد: محل های دفن پسماندها برای مدیریت پسماندهای شهری و روستایی تعیین می شود و اگر اصول جانمایی و شیوه دفن رعایت نشود این مکان ها موجب آلودگی محیط زیست می شوند. وی تاکید کرد: تخلیه زباله و دفن پسماند در مناطق حفاظت شده و زیستگاه ها غیرقانونی و موجب

آسیب به محیط زیست می شود. مدیرکل حفاظت محیط زیست استان بوشهر گفت: پس از بررسی محل دفن پسماندها در استان مشخص شد که سه محل دفن پسماند در مناطق حفاظت شده قرار دارند که شامل ناپبند، مند و حله می شود. وی عنوان کرد: با درخواست و اختاربه اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر اقدام لازم برای توقف فعالیت این محل ها آغاز شده است. قلی نژاد گفت: محل های جدید دفن پسماند، خارج از منطقه حفاظت شده در بعضی از روستاها جانمایی شده است و طبق مهلت تعیین شده تا پایان سال باید فعالیت این مکان ها متوقف و محل ها پاکسازی شوند. مناطق حفاظت شده استان بوشهر شامل پارک ملی، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده، زیستگاه های ارزشمند گونه های گیاهی و جانوری هستند که برای حفاظت از تنوع زیستی تحت مراقبت سازمان حفاظت محیط زیست قرار دارند.

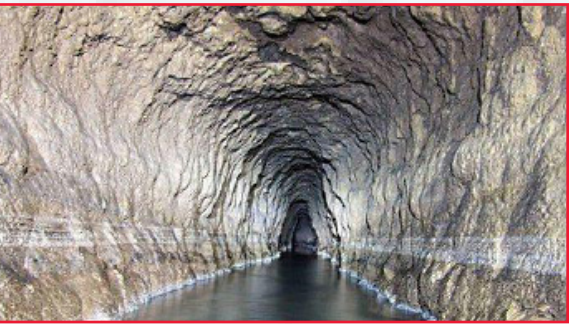
آغاز دومین مرحله طرح ملی سلامت روان در بوشهر

درصد مردم در یک سال گذشته به یک یا چند نوع اختلال مبتلا بودند. خواجه بنیان ارزیابی شیوع استرس، اضطراب، وسواس، افسردگی و فشارهای زندگی در گروه های سنی ۱۵ تا ۶۴ ساله کل کشور را از اهداف اجرای این طرح عنوان کرد و گفت: با انجام این کار همچنین تعیین روش و میزان استفاده مردم و بیماران از خدمات بهداشتی درمانی، بررسی مقدار هزینه های تحمیل شده به مردم برای درمان مشکلات اعصاب و روان و تعیین میزان استفاده از خدمات سلامت روان مشخص می شود. وی افزود: با انجام این مطالعه، تصویر روشنی از تقاضای جامعه برای خدمات سلامت، شیوه اقدام مردم برای یافتن پاسخ به این تقاضا، شیوه پاسخگویی نظام ارائه خدمات با تقاضای جامعه و تناسب بار مالی تحمیل شده به خانواده ها با درآمد آن ها مشخص می شود. خواجه بنیان گفت: این طرح توسط دو پرسشگر خانم همراه با کارت شناسایی عکس دار و مهپور به مهر دانشگاه علوم پزشکی در مناطق شهری و روستایی استان در حال اجراست و تا ۲۰ اسفند ادامه دارد.

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر گفت: دومین مرحله طرح ملی سلامت روان در بوشهر و هم زمان در سایر نقاط کشور آغاز شد. دکتر عبدالحمید خواجه بنیان اظهار داشت: با توجه به اینکه اختلالات روانپزشکی شیوع قابل ملاحظه ای در بین بیماری های طبی دارند، دومین مرحله طرح ملی سلامت روان در بوشهر اجرا می شود. وی بایان اینکه در بین بیماری های مختلف از بین ۱۰ عامل اصلی ایجاد ناتوانی، پنج عامل آن مربوط به اختلالات روان پزشکی است افزود: مرحله اول طرح سلامت روان در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت و نشان داد ۲۶

تامین ۱۰۰ درصد آب شهرستان جم با منابع زیرزمینی

شهرستان های استان به علت تامین آب از منابع محلی دارای محدودیت های بیشتری است که نیاز به همکاری در مدیریت مصرف آب بیشتر است. وی گفت: بانوان نقش مهمی در مدیریت مصرف آب، برق و گاز دارند و می توانند در این عرصه کمک شایانی در مدیریت مصرف کنند

شهرستان جم برای تامین آب آشامیدنی مورد نیاز مردم از سفره های زیر زمینی استفاده می کند. مدیر آب و فاضلاب شهرستان جم گفت: تنها شهرستانی که در استان بوشهر به صورت ۱۰۰ درصد از سفره های زیر زمینی برای تامین آب آشامیدنی استفاده می کند شهرستان جم است. مهرورز با بیان اینکه آب دیگر نقاط استان بوشهر از طریق آب شیرین کن و خطوط آبرسانی کوثر تامین می شود افزود: شهرستان جم در مقایسه با دیگر

احیای ۳۵ واحد صنعتی راگد در استان بوشهر

مزایده به مالکان جدید واگذار و به طور مجدد احیا شدند. حسینی عنوان کرد: تکلیف استان برای بازگردانی واحدهای صنعتی راگد در سال ۱۴۰۰، ۲۱ واحد صنعتی بود که این مهم تاکنون بخوبی محقق شده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر گفت: امسال ۳۵ واحد صنعتی و معدنی راگد در استان بوشهر احیا و فعال شدند.

سید حسین حسینی افزود: در ۹ ماه امسال ۴۲ واحد صنعتی در استان به بهره برداری رسید و ۲۱ واحد صنعتی و ۱۴ واحد معدنی راگد نیز احیاء شد. وی گفت: در این مدت میزان سرمایه گذاری و اشتغال پروانه های بهره برداری صادر شده در استان به ترتیب هزار و ۵۲۷ میلیارد ریال و ۳۶۴ نفر گزارش شده است. حسینی بیان کرد: میزان سرمایه گذاری و اشتغال ۲۱ واحد صنعتی احیا شده نیز به ترتیب ۸۰ میلیارد و ۷۲۸ میلیون ریال و ۱۴۱ نفر بوده است. وی گفت: در این مدت ۱۴ واحد معدنی راگد استان نیز پس از برگزاری

شناسایی عوامل مؤثر بر ناکارآمدی نظام بهره‌برداری نخلداری در استان بوشهر

مصاحبه گر:

فاطمه زاهد حسینی

(فرهیخته فرهنگی)

مصاحبه شونده:

آقای عبدالمجید

قمصی

(پژوهشگر)

۱- عرض سلام و خدا قوت دارم خدمت شما، لطفاً خودتان را برای خوانندگان عزیز نشریه دریاکنار معرفی بفرمایید.

به نام خدا، با درود به شما و خوانندگان نشریه دریاکنار بنده عبدالمجید قمصی هستم دبیر آموزش و پرورش که از سال ۱۳۷۵ تا کنون در مدارس بخش های شبانکاره و آب پخش، شهر کرج و مدارس ایرانی کشور قطر مشغول به تدریس بوده ام. دارای مدرک دکتری جغرافیا و نظام سیاستگذاری روستایی از دانشگاه خوارزمی تهران و کتاب های جغرافیای آب پخش و شناسنامه روستاهای استان بوشهر از تالیفات اینجانب می باشد.

۲- با توجه به انتخاب شایسته جنابعالی در هفته پژوهش سال ۱۴۰۰ در بخش «رتبه برتر رساله دکتری استان با موضوع: عوامل مؤثر بر ناکارآمدی نظام بهره‌برداری نخلداری» لطفاً توضیحاتی در باب پژوهشی که انجام داده اید، بدهید؟

نخل داری از جمله فعالیت‌های اقتصادی مرسوم در استان بوشهر است که نقش عمده‌ای در تأمین معیشت پایدار و اشتغال روستایی این استان ایفا می‌کند. این فعالیت که به‌عنوان یکی از اهرم‌های اقتصادی توسعه کشور در سطح ملی محسوب می‌شود و سهم مهمی از تولید ناخالص ملی و انباشت سرمایه را به خود اختصاص داده است امروزه، با چالش‌ها و مشکلات فراوانی روبرو بوده و کارکرد آن به‌گونه‌ای است که قادر به انعکاس اثرات مثبت اقتصادی در ساختار جوامع روستایی و تشکیل درآمد پایدار برای بهره‌برداران نبوده و از کارایی لازم برخوردار نیست. رساله بنده جهت بررسی ناکارآمدی نظام بهره‌برداری نخلداری و عوامل تأثیرگذار بر آن در روستاهای بخش آب‌پخش (شهرستان دشتستان) که فعالیت عمده ساکنان آن نخلداری است انجام پذیرفته و نتایج تحقیق نشان می‌دهد که مشکلات موجود در سه مقوله عمده سنتی بودن نظام کشت، داشت و برداشت و ضعف نهادهای پشتیبان، مخاطرات محیطی، ضعف آموزش‌های لازم و وجود مشکلات ساختاری در به‌کارگیری فناوری و بازاریابی محصول خرما باعث ناکارآمدی نظام بهره‌برداری نخل داری در استان شده است.

۳- هدف‌تان از پژوهش و نوشتن این رساله چه بوده است؟

در حال حاضر اقتصاد ایران بیش‌ازپیش نیاز به تولید محصولاتی دارد که ضمن بهبود وضعیت اقتصاد سبب افزایش صادرات غیرنفتی گردد. در این بین نخلداری نقش مهمی در اقتصاد کشور داشته و صنایع تبدیلی وابسته به آن نیز از پتانسیل بالایی برخوردار است. به‌طوری‌که با توجه به مزیت نسبی و پتانسیل‌هایی که در تولید خرما وجود دارد، به‌تدریج می‌توان در بازاریابی داخلی و صنایع تبدیلی نیز با برنامه ریزی و شناخت عوامل مؤثر، مزیت و پتانسیل‌های مناسبی را ایجاد نمود. ولی متأسفانه این امر محقق نشده و ضعف بازاریابی و بازار داری، شیوه سنتی کشت، داشت و برداشت خرما، فقدان نوآوری و فناوری، عدم آموزش نخلداران، بهره‌وری پایین، درآمد ناچیز بهره‌برداران، بسته‌بندی سنتی، وجود واسطه‌ها و سلف‌خران، عدم رعایت مسائل بهداشتی، نبود سردخانه، سنتی بودن کارگاه‌های بسته‌بندی خرما از مهمترین مشکلات پیش روی فعالیت نخلداری و باغداران ما در دهه های اخیر بوده است هدف بنده از نگارش این رساله آن است که ضمن بررسی شیوه تولید خرما از مراحل کاشت، داشت و برداشت، بازاریابی و فرآوری و شناسایی عوامل مؤثر بر ناکارآمدی نظام بهره‌برداری نخلداری در استان بوشهر باید مورد تجزیه‌وتحلیل قرار گیرد و راهکار و پیشنهاداتی جهت پایداری این فعالیت ارائه گردد.

۴- در مورد آبیاری نخلداری استان چه مشکلاتی وجود دارد؟ چه پیشنهادی دارید؟

نخلستان های استان بوشهر به وسیله رودخانه، چاه های عمیق و نیمه عمیق و در مواردی چشمه ها آبیاری می گردند و شیوه غالب آبیاری غرقابی بوده که در دو سه سال اخیر جهاد کشاورزی اقدام به اجرای شیوه آبیاری قطره ای در بعضی از مناطق نموده است.

دوره ی آبیاری با رودخانه، فاصله ی ۶۰ تا ۳۰ روز در تابستان و بدون انجام آبیاری در زمستان است. به‌عبارت‌دیگر آبیاری طی ۲ تا ۴ مرحله در طول سال صورت می‌گیرد که عبارت‌اند از: مرحله اول آبیاری، حدود ۱۵ روز پس از گرده‌افشانی در اردیبهشت‌ماه. مرحله دوم آبیاری پس از آرایش خوشه‌ها (کنه زدن) اواخر خردادماه. مرحله سوم آبیاری در زمان رسیدن میوه (آغاز تبدیل خارک به رطب). مرحله چهارم آبیاری پس از برداشت خرما اواخر شهریورماه تا اواسط مهرماه. جالب است یادآوری شود که بعضی از باغداران در بین چند مرحله آبیاری یکی دو بار نیز از زه آب زهکش‌ها جهت آبیاری استفاده می‌کنند، به‌طوری‌که در تابستان چند مرحله ی آبیاری با آب زهکش صورت می‌گیرد.

با توجه به بروز خشک‌سالی‌های متعدد و کاهش دبی رودخانه‌ها در فصول گرم سال که مطابق با دوره اوج نیاز آبی نخلستان است شرایطی سخت و نامساعد را برای کشاورزان به وجود می‌آورد که این شرایط موجب شده کشاورزان در حد امکان کثرت بندی عمیقی را برای آبیاری نخلستان‌ها به وجود آورند و در زمان آبیاری (تا ارتفاع ۵۰۰ میلی‌متر) و بدون اهمیت به نیاز آبی درختان آب را وارد کرت‌ها کنند تا کم آبی و تنش وارده به نخلستان را جبران کنند.

لذا پیشنهاد بنده در زمینه آبیاری نخیلات با توجه به کمبود آب و واقع شدن استان بوشهر در منطقه گرم و خشک اقلیمی این است که: ۱- ارتقا و بهبود سیستم‌های مدیریت منابع آبی، کانال‌های آب‌رسانی و زه‌کشی، اصلاح شیوه آبیاری و مدیریت تقسیم و توزیع عادلانه آب بر اساس نیاز نخیلات. ۲- مرمت کانال و تأسیسات آبیاری با مشارکت سازمان آب، جهاد کشاورزی و همکاری باغداران به‌صورت خودیاری تا از هدر رفت آب جلوگیری شود. ۳- روش‌های سنتی آبیاری باستانی کنار گذاشته شود و آبیاری به‌صورت منظم، بر اساس نیاز آبی نخل به روش قطره ای و یا تشتکی صورت پذیرد. ۴- ترمیم زهکش‌های جهت جلوگیری از زه دار شدن اراضی. ۵- واگذاری شبکه‌های آبیاری به بخش خصوصی جهت مشارکت باغداران در راستای افزایش راندمان شبکه و نگهداری از آن.

۵- نرخ نامطلوب خرید و فروش خرما نیز از دغدغه های اصلی و همیشگی نخلداران استان بوده است؛ چه راهکار هایی جهت بهبود و حل شدن این مشکل مهم می توان انجام داد؟

به طور حتم بالا رفتن هزینه نهاده‌های کشاورزی و دستمزد بالای کارگران درزمینه تلقیح (بو دادن)، آرایش خوشه‌ها (کنه زدن) و برداشت محصول (بریدن)، حمل‌ونقل، شخم زدن، جمع‌آوری شاخ و برگ اضافی نخل، آب بهاء و دیگر هزینه‌های جانبی و پایین بودن قیمت فروش خرما همراه با مشکلات و تنگناهای بازار فروش موجب دل‌سردی نخل داران در سال‌های اخیر شده است. متأسفانه خرما اغلب باقیمت پایین و آن نیز به‌صورت نسبی (چک‌های مدت‌دار ۴ الی ۷ ماهه) به فروش می‌رسد که بهره‌بردار خرده‌پا را در مشکلات مالی قرار می‌دهد. همین مسئله کشاورزان را مجبور به فروش و سلف خرما باقیمت ناچیزی می‌نماید که نوعی اجحاف به نخلداران است.

در استان ما روش قیمت‌گذاری با دیگر استان‌های خرماخیز تفاوت داشته و نرخ‌گذاری در استان‌های هم‌جوار خصوصاً در فارس، خوزستان، هرمزگان و کرمان

نشریه دریاکنار
صاحب امتیاز: مهندس سید عیسی گلریز
مدیرمسئول: مهندس مهران سلطانی نژاد
سردبیر: سهیلا سلطانی زنگلانی
روابط عمومی: فریده ترنج مهرگان
گرافیک: آیدا عالی پور
کاریکاتور: مهندس داریوش مهرزادگان نگارجهانتاب
مسئول سایت: آیدا عالی پور
هیئت تحریریه: سیده فاطمه آزمون، خانم دکتر زهرا حسامی، الهام فضلی، حمید رفیعی، مهندس مجتبی تن‌زاده، حمیدرضا عباسی، زهره خاکسار، الهام هژبری، فاطمه صالح‌روشن، حسین دریانورد، سعید محمدی فرد، الهام قائدی، وحیده بای، امیر حسین حسین زاده، وحیده صادقی، صبا کویان، فاطمه حیدری، فاطمه نژاد حسینی، سعادت نصاری، ابوالقاسم صیادی
عکاس: التاز زرجو، فاطمه سلطانی زنگلانی
شمال: مازندران، بابلسر، بلوار طالقانی، پارک شهرداری
جنوب: بوشهر، بلوار شهدای نیروی دریایی
تلفن: ۰۷۷۹۱۰۹۰-۰۷۷۹۱۰۹۰
نمابر: ۰۲۱۸۹۷۸۲۷۹۵-۰۱۱۳۵۳۳۳۲۳
DARYAAKNAR@GMAIL.COM
WWW.DARYAAKNAR.IR
پست الکترونیکی:
وب سایت:
لیتوگرافی و چاپ: نشر فرهنگ

نشریه دریاکنار @DARYAAKNAR

نشریه ای از جنس سرسبزی شمال

و خونگرمی مردمان جنوب

(مازندران بوشهر)

اصولی‌تر به نظر می‌رسد. در این استان‌ها نرخ‌گذاری توسط مجمعی از نمایندگان فرمانداری، جهاد کشاورزی، تعاونی نخلداران، تعاونی روستایی، اداره بازرگانی، سردخانه داران، و باغداران پیشنهاد و تصویب می‌گردد. درحالی‌که در استان ما به دلیل عدم وجود صنف و اتحادیه نخلداران و ضعف مالی و مدیریتی تعاونی‌ها قیمت تضمینی و پیشنهادی برای فروش خرما باغداران وجود نداشته و اصولاً قیمت بر اساس اصل عرضه و تقاضا تعیین می‌گردد. به همین دلیل نوسانات قیمتی بسیار زیاد می‌باشد برای مثال در سال ۱۳۹۷ تعدادی از نخلداران محصول خود را به قیمت ۲۸۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ ریال به‌تجار محلی اجاره داده که همین‌تجار خرماها را چهار ماه بعد با قیمت ۱۰۰۰۰۰ تا ۱۳۰۰۰۰ ریال به فروش رسانده‌اند.

لذا با توجه به مشکلات ذکر شده در زمینه قیمت‌گذاری و فروش خرما موارد زیر را پیشنهاد می‌نمایم: ۱- دخالت دولت جهت خرید خرما و کوتاه کردن دست واسطه‌ها ۲- همکاری بخش خصوصی با سازمان مرکزی تعاون روستایی در فرایند خرید تضمینی، نگهداری، بسته‌بندی و فروش خرما. ۳- سامان دادن خریدوفروش خرما و اتخاذ تدابیری که موجب شود درآمد حاصل از فروش خرما بتواند سود مناسبی برای باغدار داشته باشد. ۴- ایجاد تعاونی نخلداران و تشکیل اتحادیه صنفی می‌تواند منافع بهره‌برداران نخلدار را تضمین نماید. با این‌تشکل‌ها دست واسطه‌ها و سودجویان کوتاه و محصول خرما توسط خود تعاونی و اتحادیه خریداری؛ جمع‌آوری و به کارگاه‌ها و کارخانه‌ها فروخته می‌شود.

۶- نکات مهم و نیاز به بررسی در بخش های برداشت، بسته بندی و کارگاه های سنتی خرما کدام ها هستند؟

برداشت خرما از نیمه دوم شهریور تا نیمه اول مهر می‌باشد که این مرحله مشقت‌بارترین فعالیت نخلداری محسوب می‌شود. در این دوره یک‌ماهه به دلیل رسیدن هم‌زمان محصولات خرما باغداران استخدام استادکار (مخ بر)، کارگر، وسیله حمل‌ونقل و ... کاری بسیار سخت است به‌طوری‌که باغداران جهت استخدام کارگران مجبور به پرداخت دستمزدهای غیرواقعی و بالا هستند یا اینکه از کارگران افغانی که تخصصی در این مورد ندارند استفاده کنند. بعد از برداشت خرما باغداران برای فروش محصول خود سه راه پیش رو دارند که هرکدام از این سه روش بر اساس میزان تولید محصول، توانایی نخلدار و امکانات باهم متفاوت می‌باشند. گروهی از باغداران ترجیح می‌دهند بعد از برداشت آن را مستقیماً به‌تجار محلی بفروشند، گروهی نیز

که به امید افزایش قیمت محصول هستند نیز به دو روش انبار نمودن محصول در خانه به روش سنتی و یا انتقال آن به سرخانه‌ها اقدام می‌نمایند. بسته‌بندی خرما به روش کاملاً سنتی (توسط کارگران زن) و بدون ضدعفونی، در منازل و کارگاه‌های سنتی و مکان‌هایی که از قبل توسط باغدارها، خریداران محلی و یا واسطه‌های غیربومی برای این امر در نظر گرفته شده انجام می‌شود. برای بسته‌بندی خرما غالباً از کارتن‌های پنج و ده کیلوگرمی جهت صادرات به اوکراین و روسیه استفاده می‌شود. همچنین کارتن‌های ۷۰۰ گرمی، ۱۵۰۰ گرمی، ۲۰۰۰ گرمی، ۲۵۰۰ گرمی، ۳۰۰۰ گرمی و ظروف کریستال نیز در وزن‌های مختلف جهت مصارف داخلی به کار می‌رود. هزینه بالای بسته‌بندی محصول و به‌موازات آن توان مالی پایین باغداران موجب می‌گردد که در مواردی بهره‌برداران از بسته‌بندی خرما منصرف و محصول را باقیمت پایین‌تر و به‌صورت فله‌ای بفروش برسانند که فروش محصول به‌صورت فله ای نیز؛ افت کیفیت، افزایش ضایعات و همچنین بروز مشکلاتی در مرحله حمل‌ونقل محصول را به دنبال خواهد داشت.

ازجمله مشکلات عمده در خصوص بسته‌بندی خرما، کمبود و گرانی جعبه، کارتن و پلاستیک‌های مناسب و مرغوب برای بسته‌بندی، عدم آشنایی با اصول و مبانی علمی بسته‌بندی، فقدان واحدهای تخصصی در خصوص بسته‌بندی خرما و عدم نظارت اداره بهداشت بر نحوه بسته‌بندی محصول است.

۷- در بحث فرآورده‌های تولید خرما در استان با چه چالش‌هایی روبه‌رو هستید؟

متأسفانه در استان بوشهر صنایع تبدیلی و تکمیلی خرما به دلیل عدم آشنایی و همچنین عدم سرمایه‌گذاری و ضعف مالی نخلداران و تاجران محلی موردتوجه نبوده و رغبتی برای آن نشان نمی‌دهند و همچنان به روش سنتی و بدون پیشرفتی در صنایع بسته‌بندی به‌پیش می‌رود و فرآوری محصول در حد بسیار پایین قرار دارد. درزمینه بسته‌بندی اغلب کارگاه‌های بسته‌بندی و فرآوری خرما سنتی بوده و عملیات فرآوری و بسته‌بندی در آن به روش دستی توسط زنان روستایی، غیربهداشتی و غیراستاندارد است. در

این کارگاه‌ها دریافت محصول، نگهداری، ضدعفونی، شستشو، درجه‌بندی و ... به‌صورت کاملاً غیراصولی انجام می‌شود. بسته‌بندی خرما نیز در کارتن‌های با حجم بالا با کمترین تنوع و زیباسازی بسته‌بندی و توزیع می‌گردد و در حقیقت می‌توان گفت که در استان ما فقط خرما خام صادر می‌گردد. عدم وجود کارگاه‌ها، صنایع جانبی، سردخانه‌های مجهز و تبدیل خرما و زانده‌های نخل به محصولاتی دیگر همچون قند خرما، الکل صنعتی، شیرینی، لواشک، قهوه، شیره خرما، رب خرما، مربای خرما، کمپوت خرما، خمیر خرما، نشاسته خرما، مارمالاد خرما، پوشال کولرآبی، نئوتان، کمپوست، عرقیات خرما، کاغذ و مقوا، سس خرما، قند جامد، شکر خرما، روغن هسته خرما، تولید ام دی اف، کود زراعی، حلوای خرما و ... نه‌تنها باعث شده که در استان‌های تولیدی جدیدی به وجود نیاید، موجب محدودیت فروش و بسته بودن بازار فروش نیز شده است. نخلداران استان در هنگام برداشت خرما به دلیل سنتی بودن این مرحله با سه درصد خرما ضایعاتی مواجه بوده و در هنگام بسته‌بندی خرما، به علت پاک کردن خرما از سایر ارقام و ناخالصی‌ها، ضایعات افزایش یافته و به هشت درصد می‌رسد و در انبارهای خانگی به علت رعایت نکردن اصول بهداشتی و اصول صحیح انبارداری در بعضی از سال‌ها که خرما دارای رونق نبوده و برای مدت بیشتری در انبار می‌ماند به‌طور متوسط شاهد چهار درصد ضایعات انباری هستیم. در سیستم حمل‌ونقل نیز به دلیل نامناسب بودن کیفیت بسته‌بندی‌ها ضایعات وجود دارد و به‌طور متوسط حدود دو درصد است. پس به‌طور متوسط بین ۱۵ تا ۲۰ درصد محصول کشاورز به‌صورت خارک، کنگه (خرمای خشک) و خرمای زرد می‌باشد که نخلداران به دلیل ضعف در بخش صنایع فرآوری و تبدیلی راهی جز فروش این ضایعات با مبلغ ناچیزی به‌عنوان غذای دام و احشام ندارند.

۸- با توجه به موارد ذکر شده کدام قسمت در بحث مهم نخیلات استان نیاز به بررسی اصولی و کارشناسی دارد تا مشکلات سایر موارد مرتبط با این موضوع هم حل شود؟

بنده معتقد هستم کشاورزی علمی سیستمی است و اجزای متفوات هست که در کنار هم قرار گرفته و با تعاملی که در بین آن‌ها برقرار است این مجموعه را به وجود آورده است و در کشاورزی اگر اکثر موارد را فراهم کنیم اما از یک عامل غافل شویم کل سیستم مختل شده و آن نتیجه ای که انتظار می‌رود حاصل نمی‌شود. ما در نخلداری باید به‌تدریج دانش ما کافی نیست و باید ذهن پذیرنده و آموزش پذیر داشته باشیم همچنین باید نگاه‌مان از حالت ساده‌نگری و یک‌بعدی به نگاه جامع، چندبعدی و سیستمیک تغییر کند. در استان ما نخلدار تمام مراحل تولید و توزیع از جمله تولید خرما، بسته بندی، درجه بندی، شستشو و ضدعفونی محصول، فرآوری، تبلیغات، فروش و بازاریابی و ... را شخصاً باید انجام دهد در حالی‌که وظیفه باغدار تنها تولید خرماست و مابقی مراحل را باید سازمانها و مراکز دیگر انجام دهند متأسفانه نخلداری در کشور ما و خصوصاً استان ما برپایه اقتصاد معیشتی بوده و تا رسیدن به سیستم تجاری راه درازی را در پیش رو دارد.

۹- با تشکر از صحبت های ارزشمند شما، کلام پایانی خود را بفرمایید.

سطح زیر کشت نخیلات استان ما ۳۳۴۰۰ هکتار است که ۱۳/۸ درصد نخیلات کشور را شامل می‌گردد و برداشت سالانه خرما ۱۵۰ هزار تن می‌باشد. سطح زیر کشت بالای این محصول همراه با تولید انواع گونه‌های خرما به‌طور حتم می‌تواند صنایع غذایی و فرآورده‌ای مختلفی را در استان به وجود آورده و معضلات بیکاری و مهاجرت از روستاها به شهرها را محدود نماید. متأسفانه ما از این توان اقتصادی که در اختیار داریم استفاده ننموده‌ایم و روزبه‌روز نخلداران ما نسبت به شغل و فعالیت خود دل‌سردتر گردیده و از گوشه و کنار استان می‌شنویم که نخلداران اقدام به فروش نخل به کشورهای عربی نموده یا اقدام به تغییر کاربری اراضی خود نموده‌اند.

بنده معتقدم که نهادهای ارگان‌های مسئول ازجمله جهاد کشاورزی، مرکز تحقیقات کشاورزی، سازمان آب، تعاونی‌های روستایی، استانداری و سایر نهادهایی که به‌نوعی با نخلداران در ارتباط هستند باید تلاش و حمایت بیشتری در زمینه توسعه و بهبود این فعالیت داشته باشند و همچنین در جهت تثبیت قیمت خرما و استقرار صنایع فرآوری در استان اقدام جدی به‌عمل آورند. تشکر می‌کنم، آرزوی صحت و سلامتی دارم برای همه مردم عزیز استان بوشهر.

